

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

ENRIC SEGARRA BOSCH

Nº 10

MALEÏDES GUERRES!
BENEÏDA PAU!

VA SER NOTÍCIA
ECONOMIA SOLIDÀRIA
PERSONES LOCALS

La solidaritat... un bon remei!

Inici Qui som

02.03. EL PERQUÈ DE LES DESIGUALTATS ENTRE EL NORD I EL SUD

16/09/2016 La solidaritat un bon remei - Introduccions

Primer que tot cal diferenciar i substituir el terme "desenvolupament econòmic" per l'anomenat "desenvolupament humà", quan es vol parlar del nivell de vida real de la població d'un país.

El desenvolupament econòmic d'un país s'amida principalment dividint el PIB (producte interior brut) per la seva població, obtenint-ne la "renda per càpita". Però aquest sistema no reflecteix realment com viu la majoria de la població, ja que països del tercer món que han augmentat darrerament molt el seu PIB (degut, per exemple,

ESTÀS SEGUINT AQUEST BLOG

You are following this blog ([manage](#)).

ÚLTIMES ENTRADES-TEMES

02.03. EL PERQUÈ DE LES DESIGUALTATS ENTRE EL NORD I EL SUD
06.03. L'AERÒDROM ABANDONAT

TOTES LES ENTRADES-TEMES

00. BÚSTIA OBERTA
00.01. Vols mostrar el teu agraïment a algú? Envia-ho i sortirà aquí!
00.02. Vols divulgar exemples de solidaritat que coneixes bé? Envia'ls i sortiran aquí!
00.03. Vols publicar a "La solidaritat..."? Envia-ho i sortirà aquí!
00.04. Vols solidaritzar-te amb alguna...

“LA SOLIDARITAT...” ARA TAMBÉ A INTERNET!

Des de setembre 2016, l'obra “La solidaritat... un bon remei!” també es va publicant setmanalment en un blog d'Internet anomenat **lasolidaritatunbonremei.com** (amb una versió en castellà anomenada **lasolidaridadunbuenremedio.com**).

A més dels escrits, fotos, frases cèlebres, acudits, etc., hi ha una "**Bústia Oberta**" als lectors on es publiquen notes d'agraïment d'aquests a terceres persones o entitats, exemples de solidaritat, etc., així com diversos tipus de **vídeos** i la **música i lletra** de 150 cançons amb missatges de valors.

També és accessible des de **Facebook**, on ets pots fer seguidor de la pàgina **lasolidaritatunbonremei** i rebre automàticament part de les noves publicacions.

LA SOLIDARITAT... UN BON REMEI!

Nº 10

ENRIC SEGARRA BOSCH

ÍNDEX

MALEÏDES GUERRES!

La guerra
Conseqüències de la guerra civil espanyola
Imatges amb conseqüències de les guerres

BENEÏDA PAU!

Carta de Terra Santa
El gran dictador
Manifest a favor de la vida, de la pau, de la igualtat
Manifest “Alto a la guerra”
Manifest de Sevilla
Poemes per la pau
Frases sobre la guerra i la pau
Monuments a la pau
Imatges per la pau

VA SER NOTÍCIA

Contradient “La noia dels caramels” – Economia en colors – TV3
Els fets de la Plaça Major de Madrid del 15 de març de 2016
Òscar Camps, Català de l’Any 2015
La venta focs del malson del Bataclan
Reconeixement als “Cascos Blancs”

ECONOMIA SOLIDÀRIA

L’economia solidària
Les finances ètiques
L’intercanvi solidari
Bancs de temps
Alternatives a un món més just i solidari
Fam i obesitat al món, crims contra la humanitat

PERSONES LOCALS

Josep Raurich Cots
Ramon Martí Cardona
Esteve Serret Segura
Daniel Dan

MALEÏDES GUERRES!

LA GUERRA

La guerra és l'enfrontament entre països o entre altres organitzacions armades, amb l'ús de violència i d'armes. Encara que des de sempre hi ha hagut enfrontaments entre col·lectius humans, la guerra oficialment considerada com a tal, amb la participació d'exèrcits i amb objectius complexos del saqueig que motiva la incursió en concret, comença amb l'aparició dels primers imperis orientals, que ja utilitzen cavalleria i armament elaborat.

La guerra ha estat molts cops la causa de la mort de milers d'éssers humans, de l'aparició de moltes malalties, d'epidèmies com la pesta, de fam generalitzada i d'altres mals. Quan la guerra es fa en contra de les lleis internacionals, hom parla de crim de guerra.

Al llarg de la història, hi ha hagut guerres pel control dels recursos naturals (1), per raons religioses (2) o culturals (3), per mantenir o canviar equilibris de poder (4), per qüestions territorials (5), per tal de dirimir disputes econòmiques (6) o polítiques (7) o altres causes (8). Normalment, les raons que porten a la guerra entre dos estats són complexes, però generalment té una influència important el factor econòmic. *(Estret de Viquipèdia)*

Exemples contemporanis de causes de guerres...

1. **Pels recursos naturals:** Nigèria pel seu petroli i la República Democràtica del Congo per les seves explotacions naturals de diamants, or, urani i coltan, són un clar exemple dels moviments internacionals que poden sorgir entorn d'aquest tipus de conflictes.
2. **Religioses:** Enfrontaments religiosos per tractar de sotmetre, reivindicar o imposar una determinada religió. Casos com el d'Uganda, Birmània i l'anomenat Estat Islàmic, són els que perduren ara com ara per motius religiosos.
3. **Culturals:** Una guerra cultural es produeix per maneres de pensar molt contraposades entre un bàndol i un altre, com ho podien ser les dels països de l'OTAN amb els del Bloc Soviètic durant l'anomenada Guerra Freda, o les dels bàndols de la guerra del Vietnam.
4. **Pel poder:** A Algèria, encara existeix una lluita armada entre diversos grups i l'Exèrcit, independentment dels resultats electorals, des de 1992.
5. **Territorials:** com ara la curta guerra de Les Malvines entre el Regne Unit i Argentina.
6. **Econòmiques:** Com el cas de la República Democràtica del Congo, on els rebels que van iniciar el conflicte es van veure recolzats per tropes d'Uganda i Ruanda, i encara dura.
7. **Polítiques:** Aixecament armat de l'oposició, que a través de la violència persegueix la manera d'enderrocar el Govern. Clars exemples d'aquesta causa de conflicte són l'ofensiva Kurda a Turquia, altercats a Tailàndia i la lluita constant del partit comunista de Filipines per apoderar-se del poder.
8. **Nacionalismes, etc., etc.**

Tot i així, la majoria de guerres s'han iniciat per més d'una causa, com la d'Irak i, més recentment, la de Síria.

Les guerres constitueixen el principal problema del món actual i es caracteritzen per ser un conflicte sociopolític entre dos bàndols contraposats, els objectius dels quals poden ser el controlar, dominar o posseir recursos de la part contrària. D'aquesta forma, existeix una submissió i, en alguns casos, una gran destrucció de l'enemic.

Les guerres de Líbia, Síria, Mali, Sudan i R. D. del Congo són solament algunes de les conteses que sacsegen el món en ple segle XXI. A això s'hi sumen altres focus de tensions incessants, com Afganistan i Pakistan, Nigèria i l'Iraq, entre altres.

Des del punt de vista militar, en la guerra l'objectiu és la victòria sobre l'enemic. Per això, cal establir una superioritat tecnològica (armament) i humana, que obligui al contrari a la rendició o a proposar un armistici.

La pràctica totalitat de guerres causen un gran nombre de víctimes, no només entre els combatents, sinó també entre la població civil. A més, les guerres donen lloc també a greus violacions dels drets humans. Tot i que s'han establert convenis internacionals per limitar la mortaldat causada en les guerres, i garantir un tracte digne als presoners, a la pràctica, molt sovint aquestes convencions s'ignoren.

El Marquès d'Olivart (de Les Borges Blanques) va dir: "La guerra és el litigi entre les nacions que defensen els seus drets, en el qual és el jutge la força i serveix de sentència la victòria".

Funk-Bretano i Alberto Sorel van escriure: "La guerra és un acte polític pel qual diversos Estats no podent conciliar el que creuen que són els seus deures, els seus drets o els seus interessos, recorren a la força armada perquè aquesta decideixi quin d'entre ells, sent més forta, podrà per raó de la força, imposar la seva voluntat als altres".

L'“addicció” a les guerres no és part de la naturalesa dels humans, segons els antropòlegs finlandesos Douglas Fry i Patrik Soderberg. Però aquesta conclusió no coincideix amb la de Sigmund Freud que diu que l'agressivitat és un instint dels humans.

Altres teories sobre la proliferació de les guerres són les següents:

- Les teories econòmiques, que són l'explicació més popular del perquè la humanitat sempre està en guerra. Per més diferents que siguin, els seus autors -des de Plató fins als politòlegs contemporanis- coincideixen que una guerra, en primer lloc, és un intent d'apoderar-se dels mercats i recursos naturals d'altres països.
- La guerra és una manera de distreure a la gent dels problemes interns com, per exemple, una crisi econòmica. En aquests moments solen arribar al poder personalitats amb una voluntat molt ferma i ambicions enormes, com Napoleó o Hitler, ja que el poble sol considerar-los com a personatges capaços de resoldre els seus problemes.
- Etc.

També es pot dir que una guerra és lícita des d'un punt de vista moral. En aquest cas cal distingir si es garanteixen les condicions requerides.

Des d'un punt de vista filosòfic s'entén que la guerra no és necessàriament il·lícita. Existeix el dret d'autodefensa o de legítima defensa contra l'enemic exterior quan ataca injustament a un poble. Si es nega aquest dret de legítima defensa, s'enforteix la posició de l'agressor i es posa en perill la pau dels pobles. Tanmateix, perquè una guerra pugui tenir una licitud ètica, hi ha una sèrie de condicionants. Que existeixi:

- Una injustícia real, veritable i de gravetat.
- Una inviabilitat de defensar-se per via pacífica.
- Una perspectiva i esperança d'èxit final.
- Que es pugui evitar un perjudici a tercers innocents.

La defensa del bé públic preval sobre qualsevol dret de l'agressor i fins i tot sobre els riscos que puguin tenir els mateixos súbdits agredits. Però es considera il·lícita la matança injusta.

També es considera que el moviment a favor de la pau es fa creditor del més alt reconeixement. Aquest moviment és difusor d'un esperit pacifista, d'un enteniment i comprensió entre els pobles. El seu fi ètic i moral és aconseguir la pau i els acords sense vessament de sang.

Segons el Llibre Guinness dels Rècords els següents conflictes estan cadascun en un extrem:

- La guerra més breu que es coneix és la que es va declarar entre Gran Bretanya i Zanzíbar (posteriorment s'uniria amb Tanganica per formar l'actual Tanzània), el 27 d'agost de 1896. Segons els registres, va durar només 38 minuts.
- La guerra més llarga hauria estat la Guerra dels Cent Anys que va durar 116 anys. Un altre conflicte bèl·lic també de llarga durada va ser les Croades, una sèrie de batalles que durà prop de 200 anys. No obstant això, la Guerra de Arauco, una sèrie interrompuda de batalles, va durar uns 300 anys, amb llargs períodes de treva. Si es considera com una guerra contínua, la guerra de la Reconquesta a la península Ibèrica és, de molt, la més llarga de la història amb gairebé 800 anys, si no considerem els freqüents tractats de pau, aliances i batalles esporàdiques molt localitzades. Eren les típiques guerres de tipus feudal, que van ocasionar la proliferació de castells defensius, els quals li van donar el nom al regne de Castella, encara que també van proliferar a la resta de la península.
- La guerra més sagnant pel nombre de morts va ser, amb molt, la Segona Guerra Mundial amb més de 50 milions de morts per una causa o altra. No obstant això, la Guerra de la Triple Aliança ho seria en relació a l'anihilació d'una població nacional organitzada (la població paraguaiana), descendint els habitants de Paraguai d'1.400.000 a 220.000; quedant només uns 30.000 homes en edat reproductiva.
- Novament la Segona Guerra Mundial ostenta el rècord de ser la més costosa econòmicament.
- La guerra civil més sagnant, entesa com la que va produir major nombre de morts, es va produir a la Xina de la dinastia Qing i és coneguda com a Rebel·lió Taiping (Gran Pau traduït del xinès). Es va lliurar entre la citada dinastia Qing i tropes del govern Manxú, també xinès, des de 1851 a 1864 on els càlculs més ajustats

indiquen que les morts van poder oscil·lar entre els 20 i els 30 milions de persones, inclosos 100.000 assassinats per les forces governamentals en el saqueig de Nanquín, entre el 19 i el 21 de juliol de 1864.

- Les guerres que més continents, territori i països van abastar a tot el món van ser la Primera i la Segona Guerra Mundial. No obstant això, al llarg de la història va haver-hi diversos conflictes que van abastar gran quantitat de territori i països de tot el món.

(Selecció de diverses webs)

CONSEQUÈNCIES DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

En la guerra civil espanyola, com en totes les guerres, cal destacar que no es pot parlar només de víctimes "franquistes" o víctimes "republicanes", ja que varen morir o patir moltes persones amb qualsevol pretext, des de les idees que poguessin tenir fins a ser sospitosos de connivència amb l'enemic o senzillament per enveja o revenja.

- **Més de 500.000 morts** (algun historiador diu uns 800.000), entre els soldats que van morir lluitant al front, els civils que ho van fer en els bombardeigs i altres accions bèl·liques, els que van patir les repressions durant la guerra i la postguerra, i els que ho van fer a causa d'epidèmies, fam, etc.

- **Un gran exili de republicans**, uns 400.000, bona part dels quals van passar a França a través dels Pirineus catalans, on van ser internats en camps de concentració. Uns quants van tornar uns anys després de la guerra, uns altres al morir Franco, però una gran part es va quedar a França (on alguns van morir lluitant en la Segona Guerra Mundial o en els camps de concentració nazis) i a altres països, com ara Mèxic i Argentina. Entre els refugiats hi havia les elits literàries, artístiques i científiques d'Espanya.

- **Uns 300.000 presos polítics**, sobretot en acabar la guerra.

- **Moltes conseqüències econòmiques**, amb un PIB que no es va recuperar fins a la dècada dels anys 50, destrucció de bona part del teixit industrial, retornant a una economia bàsicament agrària, enderrocament d'uns 200.000 habitatges, així com de gran part de les infraestructures del país, augment del deute extern i pèrdua de les reserves d'or del Banc d'Espanya, autarquia i intervenció estatal, limitació de les inversions estrangeres i les importacions, estraperlo o mercat negre, cartilles de racionament pels aliments, etc.

- **Pèrdua dels drets adquirits** (en implantar-se una dictadura que acumulà tot el poder) pels partits polítics (prohibits), pels treballadors (sense sindicats lliures), per les religions no catòliques, per les autonomies (Catalunya va perdre totes les seves institucions polítiques i culturals, essent prohibit l'ús públic de la llengua catalana), per la llibertat d'expressió, etc.

- **Recuperació de l'hegemonia econòmica i social** per part de l'oligarquia terratinent, industrial i financera, així com de l'església catòlica.

- **Conseqüències morals** amb un gran patiment per a bona part de la població a causa de la guerra, la repressió i la misèria de la llarga postguerra. El règim de Franco mai va transigir ni mica, ni va cercar la reconciliació dels espanyols, recordant-los sempre que ells havien guanyat la guerra i, per tant, tenien tots els drets.

- **Grans repercussions internacionals** durant la guerra, ja que el bàndol insurgent de Franco va ser des del primer moment ajudat militarment i ideològicament pels governs feixistes d'Alemanya (Hitler) i d'Itàlia (Mussolini), i el govern de la República el mateix per part de l'URSS. La desigual ajuda exterior rebuda pels dos bàndols va ser un dels factors de que guanyessin els nacionals.

L'actitud dels països democràtics davant la guerra civil espanyola, sobretot del Regne Unit i de França, es va veure afectada per una il·lusòria cerca de "no confrontació" amb Hitler, per tal d'evitar una guerra més general. I això és el que va passar en acabar-se la guerra espanyola i amb unes conseqüències molt pitjors que si hi haguessin intervingut.

Pel que fa a la política exterior, la guerra civil va suposar l'aïllament d'Espanya de la resta del món, no permetent-li l'entrada a l'ONU fins a l'any 1955 i a la Comunitat Econòmica Europea i a l'OTAN fins assolida la democràcia.

- Etc.

IMATGES AMB CONSEQÜÈNCIES DE LES GUERRES

2a GUERRA MUNDIAL

(1939/1945 – Més de 50 milions de morts)

Rotterdam, Holanda - 1940

Batalla de Stalingrado, Rússia – 1942/1943

Londres - 1941

Montecassino, Itàlia - 1944

Caen, França - 1944

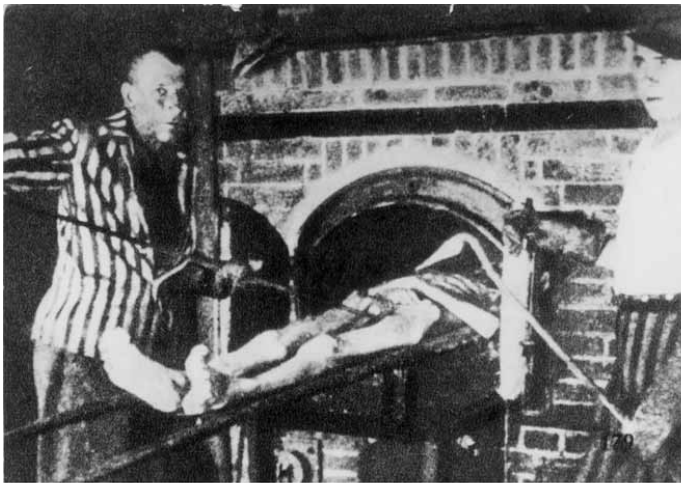
Dresden, Alemanya - 1945

Hiroshima – 6-8-1945

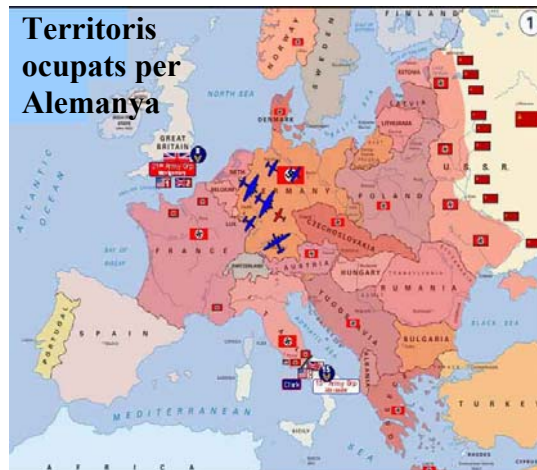
Camps de concentració i extermini nazis durant la 2a Guerra Mundial

Mapa Europa abans 2ª G. M.

Territoris ocupats per Alemanya

GUERRA CIVIL ESPANYOLA

(1936/1939 – Més de 500.000 morts)

Madrid - 1936

Guernika – 26-4-1937

Lleida – 2-11-1937

Barcelona - 1938

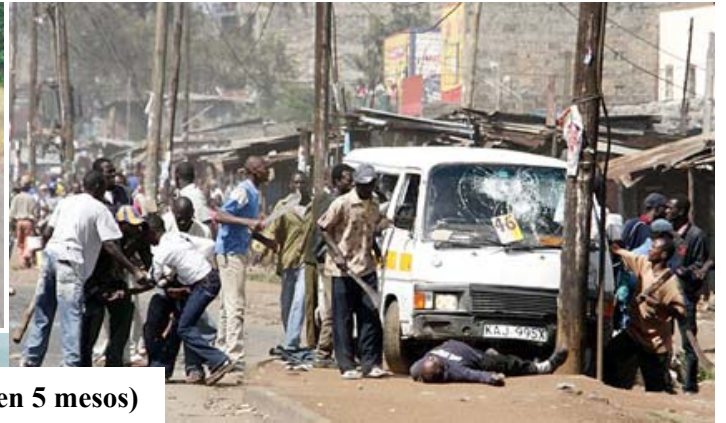

Guerra de Vietnam
(1955-1975 - Més de 2 milions de morts)

Guerra de Síria (2011/... No se sap quan ni com acabarà)

Genocidi de Ruanda (1994 – 800.000 morts en 5 mesos)

Guerra d'Irak (2003 – Centenars de milers de morts i encara perduren les seves conseqüències)

BENEÏDA PAU!

CARTA DE TERRA SANTA

Benvolgudes amigues de Mans Unides:

...Acabo de tornar d'una setmana de retir a Galilea, i m'he trobat amb aquesta situació tremenda que arrasa tota la Terra Santa. Són dies carregats de tristesa i preocupació, en els quals ens toca ser testimonis d'una nova volta de rosca en aquest cercle viciós d'odi i violència entre els pobles que estimem.

Ens sentim impotents enfront d'aquesta espiral de venjança que està causant pànic a banda i banda del Mur i una marea de mort i desolació a la Franja de Gaza. No veiem besllums d'esperança o de diàleg, més enllà dels gestos valents i audaços d'activistes i persones de bona voluntat que no dubten a exposar-se per denunciar tant de sofriment innecessari i sense sentit: un arsenal infernal al servei de la destrucció i la mort, capaç d'esmoreir les veus que clamen per una sortida no violenta i racional al conflicte...

Seguiu resant per i amb nosaltres, per aquests pobles de la Terra Santa, paralitzats per la por recíproca i embriacs d'odi i venjança.

I malgrat tot, és sorprenent la capacitat de resistència d'aquestes persones: la ferma determinació de portar endavant la vida diària amb dignitat.

Les demolicions en els campaments beduïns s'han multiplicat en els últims mesos, a mesura que creixia la tensió al voltant de nosaltres. De moment no existeixen activitats d'estiu a les escoles, per la celebració del mes del Ramadà. Els voluntaris amb els quals comptàvem per a realitzar-les han cancel·lat el viatge per la situació política i no sabem ben bé què podrem organitzar quan arribi el moment.

Sota una aparença de normalitat s'amaguen temor i incertesa, fins i tot en els gestos més quotidians. No se sap on o quan aterrarà el proper míssil, qui i on llançarà la propera pedra ni per on respondran els gasos lacrimògens, on/quan es produirà la següent escaramussa entre xavals: xavals els rebels palestins, veïns del nostre barri i de molts altres, que amaguen la cara sota els Kifeya; xavals també els altres, els que responen a les pedrades amb artilleria i gestos desproporcionats, cuirassats sota una armadura de plom i pànic heretat...

I enmig de tot això, gairebé fa vergonya tornar a insistir dient que estic bé, igual que totes les germanes. Que la guerra "va per uns altres", i nosaltres només compartim el pes de la gent, cirineus improvisats i impotents enfront dels mil murs que s'alcen arrogants davant els nostres ulls. Tenim amics i col·laboradors als dos costats, convivim amb la impotència dels que tenen parents i amics a Gaza; coneixem la por i l'angoixa de qui té els fills en el front, o espera ansiosament que no els cridin, no a ells, no aquesta vegada...

Personalment, no aconsegueixo treure'm dels ulls els paisatges devastats, les famílies, els ferits, les imatges dantesques que es van impregnar en la meva retina a Gaza fa cinc anys. És perfectament el que està succeint, i recorro mentalment els llocs que citen fredament els telenotícies (cúpula de ferro) que intercepten els míssils abans que s'apropin a les nostres ciutats.

La vida continua, a trompades, treballósament... però l'esperança és obstinada i creativa. Gràcies per esperar amb nosaltres. El vostre suport és un tresor inestimable! Gràcies pel vostre record i proximitat!!! Una forta abraçada, amb l'afecte de sempre.

Gna Alicia de Vacas, Missionera Comboniana
3-11-2014

EL GRAN DICTADOR

(Part d'una fitxa publicada per www.amnistiacatalunya.org)

“El gran dictador” és una pel·lícula de Charles Chaplin de l'any 1940, quan tot just començava la Segona Guerra Mundial i, per tant, ben poc se sabia de l'holocaust i altres atrocitats nazis.

Realitzada en ple apogeu del Tercer Reich, és una valenta sàtira en la qual Chaplin, en la primera de les seves pel·lícules parlades, ridiculitza els totalitarismes polítics.

Argument: Un barber resulta ser el doble exacte del dictador de Tomània, Adenoid Hynkel. Hynkel fomenta l'antisemitisme entre la població per distreure la seva atenció de les greus dificultats econòmiques del país, alhora que prepara plans militars expansionistes. En una escaramussa, Hynkel és confós amb el barber el qual, al seu torn, agafa la identitat del dictador.

L'argument de la pel·lícula reflecteix l'ascens de Hitler i les seves polítiques militaristes i racistes, que van acabar desencadenant la Segona Guerra Mundial. El segon punt del Preàmbul de la Declaració Universal dels Drets Humans fa referència de manera inequívoca, però sense esmentar-los, a aquests fets: "Considerant que el desconeixement i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barbàrie que han ultratjat la consciència de la humanitat..."

REFLEXIONS I PREGUNTES SOBRE ALGUNS “TEMES DE FONTS” DE LA PEL·LÍCULA:

- El nazisme és una ideologia que encara té seguidors?
- En què va consistir l'Holocaust?
- És un bon recurs la utilització de l'humor, per a exposar situacions tan dramàtiques com les que va desencadenar el nazisme?
- La pel·lícula va ser prohibida a Alemanya i Itàlia, a més d'altres països (a Espanya, durant tota la dictadura franquista). Per què els dictadors el primer que fan és restringir la llibertat d'expressió?
- Avui dia hi ha gent, fins i tot historiadors, que contra tota mena d'evidències i testimonis neguen la política d'extermini contra els jueus que va dissenyar el règim nazi. Quina explicació poden tenir aquestes actituds negacionistes?
- Altres col·lectius que van patir les polítiques d'extermini nazis van ser els gitanos, els homosexuals i persones amb diferents discapacitats. A banda que les xifres d'aquestes víctimes siguin menors, per què se n'ha parlat molt menys? Per què són gairebé invisibles, dins de l'extensa filmografia existent sobre les polítiques d'extermini nazis?
- És legítim relacionar d'alguna manera, com fan algunes persones, el genocidi que van patir els jueus durant la Segona Guerra Mundial amb la política envers els palestins de l'actual estat d'Israel?
- El dictador Hynkel/Hitler és un personatge que en cap cas hauria d'haver arribat a tenir el poder d'un país: narcisista, infantil, prenent decisions importantíssimes que acaben convertint la vida dels jueus en un infern i portant la guerra a tota Europa... Passa de vegades, que grans catàstrofes històriques són el resultat de l'arribada al poder de personatges tan nefastos com Hitler? Com s'explica, en el seu cas, que hi arribés mitjançant unes eleccions democràtiques?
- Buscar personatges històrics que en temps més recents hagin instigat actuacions bel·licistes, forassenyades i d'efectes terribles. Quina valoració n'ha fet, del seu comportament, la comunitat internacional? Ha estat equitativa, o ha variat en funció del país al qual pertanyien? (per exemple, si era president dels Estats Units o d'algun petit estat africà...).

Llegir amb deteniment el discurs final de la pel·lícula, el missatge que Chaplin vol fer arribar als espectadors.

DISCURS FINAL D'“EL GRAN DICTADOR”

Ho sento, però jo no vull ser emperador; aquest no és el meu ofici. No vull governar ni conquerir a ningú, sinó ajudar a tots si fos possible. Jueus i gentils, blancs o negres.

Hem d'ajudar-nos els uns als altres. Els éssers humans som així. Volem fer feliços als altres, no fer-los desgraciats. No volem odiar ni menysprear a ningú. En aquest món hi ha lloc per a tots. La Terra és rica i pot alimentar a tots els éssers.

El camí de la vida pot ser lliure i bell, però ho hem perdut. La cobdícia ha enverinat les ànimes. Ha aixecat barreres d'odi. Ens ha empès cap a la misèria i les matances.

Hem progressat molt de pressa, però ens hem empresonat nosaltres. El maquinisme, que crea abundància, ens deixa en la necessitat. El nostre coneixement ens ha fet cíncics. La nostra intel·ligència, durs i secs. Pensem massa i sentim molt poc.

Més que màquines, necessitem humanitat. Més que intel·ligència, tenir bondat i dolçor. Sense aquestes qualitats, la vida serà violenta. Es perdrà tot.

Els avions i la ràdio ens fan sentir més propers. La veritable naturalesa d'aquests invents exigeix bondat humana. Exigeix la germanor universal que ens uneixi a tots nosaltres.

Ara mateix la meua veu arriba a milions d'éssers a tot el món, a milions d'homes desesperats, dones i nens. Víctimes d'un sistema que fa torturar als homes i empresonar a gent innocent.

Als que puguin sentir-me, els dic: no desespereu. La dissort que patim no és més que la passatgera cobdícia i l'amargor d'homes que temen seguir el camí del progrés humà.

L'odi dels homes passarà. I cauran els dictadors. I el poder que li van llevar al poble, se li reintegrarà al poble. I així, mentre l'home existeixi, la llibertat no perirà.

Soldats, no us rendiu a aquests homes! que en realitat us menyspreen, us esclavitzen, reglamenten les vostres vides i us diuen el que heu de fer, què pensar i què sentir. Us escombren el cervell, us enceben, us tracten com a bestiar. I com a carn de canó.

No us lliureu a aquests individus inhumans, homes màquines, amb cervells i cors de màquines.

Vosaltres no sou màquines; no sou bestiar. Sou homes. Porteu l'amor de la humanitat en els vostres cors. No l'odi. Només els que no estimen, odien. Els que no estimen i els inhumans.

Soldats, no lluiteu per l'esclavitud, sinó per la llibertat! En el capítol XVII de Sant Lucas es llegeix: el regne de Déu està dins de l'home. No d'un home ni d'un grup d'homes, sinó de tots els homes. En vosaltres.

Vosaltres, el poble, teniu el poder. El poder de crear màquines, el poder de crear felicitat. Vosaltres, el poble, teniu el poder de fer aquesta vida lliure i bella. De convertir-la en una meravellosa aventura. En nom de la democràcia, utilitzem aquest poder actuant tots units. Llitem per un món nou, digne i noble, que garanteixi als homes treball. I doni a la joventut un futur. I a la vellesa, seguretat.

Amb la promesa d'aquestes coses, les feres van aconseguir el poder. Però van mentir. No han complert les seves promeses ni mai les compliran.

Els dictadors són lliures, només ells. Però esclavitzen al poble. Llitem ara per fer nosaltres realitat allò promès. Tots a lluitar per alliberar el món. Per derrocar barreres nacionals. Per eliminar l'ambició, l'odi i la intolerància.

Llitem pel món de la raó. Un món on la ciència, on el progrés, ens condueixi a tots a la felicitat. Soldats, en nom de la democràcia, hem d'unir-nos tots!

Charles Chaplin

MANIFEST A FAVOR DE LA VIDA, DE LA PAU, DE LA IGUALTAT

Cada dia, segons la FAO, moren 35.000 nens de fam. És un genocidi de proporcions impressionants, al qual assistim impassibles. Es calcula que la despesa diària en armament és de 2.800 milions de dòlars i que els subsidis agrícoles dels EUA i de la Unió Europea pugen fins a la vora de 800 milions de dòlars al dia.

No existeixen fons per al tractament de la SIDA..., però els beneficis del complex industrial bèl·licomilitar dirigeixen en gran mesura l'economia mundial. És urgent compartir de manera justa. No hi ha millor brou de cultiu de la radicalització, l'animadversió i l'agressivitat, que la humiliació i l'exclusió. La violència no es justifica, però cal examinar-ne atentament els orígens.

En lloc d'enfortir el multilateralisme i dotar les Nacions Unides dels mitjans i autoritat necessaris per a emprendre un gran pla global de desenvolupament a benefici de tots, es continuen explotant els recursos naturals de països progressivament empobrits, la ciutadania dels quals es veu forçada a emigrar en circumstàncies que, sovint, constitueixen un greuge a la seva dignitat.

No és amb vots captius, amb obediència cega i amb temor que es construeix i es consolida la democràcia genuïna.

No són les guerres de cobdícia, les demostracions de força, les accions bèl·liques ni les invasions dirigides per interessos econòmics i energètics - que generen una espiral de violència, d'acció i reacció, d'intervenció i represàlia - les millors maneres de fer front als grans desafiaments i asimetries de tot ordre, que presenta la situació mundial.

Els governants han abdicat les seves responsabilitats polítiques, tot substituint els valors universals per les lleis del mercat. El resultat ha estat la concentració de la riquesa en unes poques mans i l'ampliació de les bretxes socials i econòmiques.

NO A LA POBRESA! Cal exigir als governants, a través d'un autèntic clamor a escala mundial, que donin prioritat al compliment dels Objectius del Mil·lenni (o els vigents en cada moment). Ha arribat el moment de la no resignació, de la implicació personal.

Proclamem, un cop més, que no justifiquem els atemptats i la violència vinguin d'on vinguin. Condemnem tot tipus de terrorisme: el dels grups ocults a l'ombra i el terrorisme d'Estat. S'ha utilitzat la tortura, el tracte cruel i degradant i s'ha violat reiteradament el dret internacional i humanitari.

Cal que la comunitat internacional posi fi a la barbàrie, a les massacres. Tal com s'estableix a la Gran Carta de les Nacions Unides, són els pobles els que han de decidir el seu destí. Hem de sumar, de forma ràpida, veus de tots els pobles del món per a dir: **"JA N'HI HA PROU! PROU DE GUERRA I DE VIOLÈNCIA!"**

Hem callat excessivament. Ara s'ha acabat el silenci. Els pobles aixecaran la seva veu. La guerra és una tragèdia per a tothom. És urgent desarmar la raó armada. Avui, més que mai, són necessàries la capacitat de diàleg i d'aliança i el compromís d'intentar la resolució pacífica dels conflictes fomentant actituds d'encontre i respecte als altres, mitjançant l'aplicació quotidiana dels Drets Humans.

Cal canviar el curs dels esdeveniments a través d'accions col·lectives, desenvolupant la solidaritat entre els pobles. És urgent que els intel·lectuals, artistes, educadors, científics... abandonin la seva passivitat i passin a l'acció. Només així els seus escrits i les seves paraules seran creïbles i podran contribuir a sumar els seus esforços als de molts altres, per aturar la bogeria de la guerra, de la confrontació i de la violència.

Ha arribat el moment de la gent. I, sobretot, dels joves, dels homes i les dones que reclamen un altre món possible. Les institucions i els mitjans d'informació han d'ajudar la ciutadania mundial per a que deixin de ser espectadors i duguin a terme el rol de protagonistes en el disseny del futur. Els governants, parlamentaris, membres dels consells municipals, tenen una especial responsabilitat en aquest canvi històric.

Ha arribat també el moment de les cultures i religions més diverses per tal que, unides per la solidaritat i l'amor al proïsme que els és inherent, se situïn a l'avantguarda del rescat de la dignitat humana.

Cal que els pobles assumeixin la resistència social, cultural, política i espiritual mitjançant mobilitzacions, la no-cooperació amb la violència i la injustícia i el repte de sumar esforços amb altres pobles i de denunciar els responsables de les dominacions i del dolor que afecta la humanitat.

Hem de posar-nos dempeus, en so de pau, i caminar cap a nous horitzons de vida i no de mort. Malgrat tot, aquesta és l'esperança.

Per tot això, amb la mirada posada en les generacions futures, fem una crida a tots els que se sentin igualment implicats perquè manifestin pacíficament, amb tots els mitjans que estiguin al seu abast, presencials i virtuals, la seva adhesió a la pau: NO A LA GUERRA I A LA VIOLENCIA! SÍ A LA PAU I A LA JUSTÍCIA!

Si aconseguim avenços progressius, ben aviat podrem conquerir “la mundialització de la consciència”, la independència real dels pobles.

Primers signants:

Adolfo Pérez Esquivel - Nobel de la Pau, Argentina

Mario Soares - Expresident de Portugal

Federico Mayor Zaragoza -President de la Fundación Cultura de Paz, Espanya

Pere Casaldàliga - Bisbe, Brasil

Danielle Mitterrand - Presidenta France Libertés, França

François Houtart - Teòleg, Bèlgica

Montserrat Ponsa - Periodista, Catalunya, Espanya

Luís Eduardo Aute - Cantautor, Espanya

Arcadi Oliveras - President Justícia i Pau, Catalunya, Espanya

Ernesto Cardenal - Teòleg, Nicaragua

Marília Guimaraes - Presidenta Comitè Defensa de la Humanitat, Brasil

Handel Guayasamín - Arquitecte, Equador

Silvio Rodríguez - Cantautor, Cuba

James Cockcroft - Escriptor, EEUU

Eliseu Climent, València

José Enrique González Ruiz, Mèxic

Giovanni Parapini, Periodista, Roma

Marianna Masciolini, Comunicació, Roma

María Novo - Escriptora i ambientalista, Espanya

Betty Williams - Nobel de la Pau, Irlanda

Joan Saura - Conseller de la Generalitat de Catalunya

MANIFEST “ALTO A LA GUERRA!”

Gaza, clam mundial! Israel no pot seguir actuant impunement, amb el silenci còmplice d'Europa.

“Alto” als fanàtics jihadistes a l'Iraq i altres països...

“Alto” a la guerra i a les condicions inhumanes de vida.

“Alto” a l'immens i sagnant negoci dels armaments.

És temps de “Nosaltres, els pobles...”!

Unim les nostres veus i esforços per detenir, a tot el món, els terribles i moralment intolerables enfrontaments on els nens i els civils són víctimes d'una violència extrema i cega; per enfrontar efectivament el terror; per acabar d'una vegada amb l'amenaça nuclear; per posar fi a un sistema que amplia les desigualtats socials, amb injusta apropiació dels béns comuns a la humanitat i a la Terra i amb tals condicions de pobresa que milers d'éssers humans moren cada dia de gana i abandó; un món en el qual la cura del medi ambient està egoïstament oblidat i pot causar una deterioració irreversible en la qualitat de vida al planeta.

Unim-nos en un clam mundial per corregir amb constrenyiment la governança present a escala planetària, refundant un Sistema de les Nacions Unides amb els objectius tan ben establerts en la Carta: “Nosaltres, els pobles... hem resolt evitar a les generacions esdevenidores l'horror de la guerra”. Necessitem construir i infondre una cultura de pau tant individualment com globalment. Mentrestant, com a mesura immediata, un grup rellevant de dones i homes podrien obtenir el suport popular i el d'alguns dirigents per posar en pràctica accions de mediació per a un “cessament del foc” respectat per totes les parts i la iniciació de processos de pau ben dirigits i concloents.

Aquest grup posaria també en marxa iniciatives urgents per compartir millor i començar a reduir les disparitats socials presents; adoptar decisions imminents relatives a les condicions ecològiques; assegurar la progressiva construcció d'una nova governança guiada pels principis democràtics, amb la finalitat de fer possible la transició d'una economia basada en l'especulació, la deslocalització productiva i la guerra a una política i economia basada en el coneixement per a un desenvolupament humà que permeti una vida digna per tots i pari esment a la conservació de l'habitabilitat de la Terra; d'una cultura secular d'imposició, dominació, racisme i violència a una cultura de trobada, diàleg, mediació, aliança, respecte mutu i pau.

De la força a la paraula: aquest és el veritable desafiament del segle XXI.

“Nosaltres, els pobles...” han estat històricament invisibles, temorosos, silenciosos, aïllats, marginats. Ara nosaltres podem expressar-nos lliurement. Podem participar. Coneixem la Terra com un tot. Cada ésser humà és capaç de pensar, imaginar, crear! Ha arribat el moment d'inventar el futur i posar en pràctica un nou paradigma. Tenim davant nostre una nova era, amb consciència i ciutadania mundial, amb igualtat de gènere i amb visió de futur. I “Nosaltres, els pobles...” estem decidits a agafar amb les nostres mans les regnes de la destinació comuna.

“Nosaltres, els pobles...” Tots som Gaza. Tots som agredits. Tots som part d'aquestes poblacions víctimes de l'Iraq, Síria, Àfrica Central...

Unim les nostres veus i els nostres esforços... i el poder d'uns quants passarà a ser, en una inflexió històrica, el poder de la gran majoria!

- Federico Mayor Zaragoza, President de la Fundació Cultura de Pau i ex director General de la UNESCO.
- Rigoberta Menchú, Premi Nobel de la Pau.
- Ambador Anwarul Chowdhury Former under Secretary General and High Representative of O.N.
- Ivo Slaus, President Honorífic de l'Acadèmia Mundial de les Arts i les Ciències.
- Heitor Gurgulino, President de l'Acadèmia Mundial de les Arts i les Ciències.
- Gary Jacobs, Director Executiu de l'Acadèmia Mundial de les Arts i les Ciències.
- Ingeborg Breines, Copresidenta de l'Oficina Internacional per la Pau.

I... molts més!

18 d'agost de 2014

MANIFEST DE SEVILLA

Difós per decisió de la Conferència general de la UNESCO. París, 16 de novembre de 1989

INTRODUCCIÓ

Convençuts que és responsabilitat nostra com a investigadors en diverses disciplines cridar l'atenció sobre les activitats més perilloses i més destructives de la nostra espècie, la violència i la guerra; reconeixent que la ciència és un producte de la cultura que no pot tenir caràcter definitiu o abastar totes les activitats humanes; agraïts pel suport que hem rebut de les autoritats de Sevilla i dels representants espanyols de la UNESCO; nosaltres, els universitaris sotasignants, originaris de tot el món i representants de les disciplines pertinents, ens hem reunit i hem aconseguit el següent manifest sobre la violència. En aquest manifest, impugnem cert nombre de presumptes descobriments biològics que han estat utilitzats per persones, fins i tot en els nostres respectius àmbits, per a justificar la violència i la guerra. Ja que la utilització d'aquests "descobriments" ha creat pessimisme en les nostres societats, proclamem que la denúncia pública i reflexionada de tals manipulacions constitueix una contribució important a l'Any Internacional de la Pau.

El mal ús de fets i teories científics amb la finalitat de legitimar la violència i la guerra, sense ser un fenomen nou, està estretament associat a l'adveniment de la ciència moderna. Per exemple, la teoria de l'evolució ha estat "utilitzada" per justificar no només la guerra, sinó també el genocidi, el colonialisme i l'eliminació del més feble.

Explicuem el nostre punt de vista en forma de cinc proposicions. Som perfectament conscients que, en el marc de les nostres disciplines, es podria parlar de moltes altres qüestions que també concerneixen la violència i la guerra, però ens cenyirem voluntàriament al que considerem una primera etapa essencial.

PRIMERA PROPOSICIÓ

CIENTÍFICAMENT ÉS INCORRECTE dir que hem heretat dels nostres avantpassats els animals una propensió a fer la guerra. Encara que el combat sigui un fenomen molt estès en les espècies animals, en les espècies vives només es coneixen alguns casos de lluites destructores intra-espècies entre grups organitzats. I en cap cas impliquen el recurs a utensilis usats com a armes. El comportament predador que s'exerceix respecte a altres espècies, comportament normal, no pot ser considerat com a equivalent a la violència intra-espècies. La guerra és un fenomen específicament humà que no es troba en els altres animals.

El fet que la guerra hagi canviat de manera tan radical al llarg dels temps prova clarament que es tracta d'un producte de la cultura. La filiació biològica de la guerra s'estableix, principalment, a través del llenguatge que fa possibles la coordinació entre els grups, la transmissió de la tecnologia i l'ús d'utensilis.

Des d'un punt de vista biològic, la guerra és possible però no té caràcter inevitable com ho demostren les variacions de lloc i de naturalesa que ha sofert en el temps i en l'espai. Existeixen cultures que des de fa segles no han fet la guerra i unes altres que en certs períodes l'han fet amb freqüència i després han viscut en pau durant molt temps.

SEGONA PROPOSICIÓ

CIENTÍFICAMENT ÉS INCORRECTE dir que la guerra o qualsevol altra forma de comportament violent està genèticament programada en la naturalesa humana. Encara que els gens estan implicats a tots els nivells del funcionament del sistema nerviós, són la base d'un potencial de desenvolupament que només es realitza en el marc de l'entorn social i ecològic. Encara que indiscutiblement varia la predisposició dels individus a patir la petjada de la seva experiència, no obstant això, les seves personalitats són determinades per la interacció entre la seva dotació genètica i les condicions de la seva educació. Amb excepció d'alguns rars estats patològics, els gens no produeixen individus necessàriament predisposats a la violència. Però el cas contrari també és cert. Encara que els gens estiguin implicats en el nostre comportament, ells sols no poden determinar-lo totalment.

TERCERA PROPOSICIÓ

CIENTÍFICAMENT ÉS INCORRECTE dir que al llarg de l'evolució humana s'hagi operat una selecció en favor del comportament agressiu sobre altres tipus. En totes les espècies ben estudiades, la capacitat per cooperar i complir funcions socials adaptades a l'estructura d'un grup determina la posició social dels seus membres. El fenomen de "dominació" implica llaços socials i filiacions; no resulta només de la possessió i la utilització d'una força física superior, encara que posa en joc comportaments agressius. Quan, per la selecció genètica, s'han creat artificialment aquests comportaments en els animals, s'ha constatat l'aparició ràpida d'individus no hiperagressius; això permet pensar que en condicions naturals la pressió en favor de l'agressivitat no havia aconseguit naturalment el seu nivell màxim. Quan aquests animals hiperagressius estan presents en un grup, o destrueixen l'estructura social, o són eliminats d'ella. La violència no s'inscriu ni en la nostra herència evolutiva ni en els nostres gens.

QUARTA PROPOSICIÓ

CIENTÍFICAMENT ÉS INCORRECTE dir que els homes tenen "un cervell violent"; encara que el nostre aparell neurològic ens permet actuar amb violència, no s'activa de manera automàtica per estímuls interns o externs. Com en els primats superiors i contràriament als altres animals, les funcions superiors neurològiques filtren aquests estímuls abans de respondre. Els nostres comportaments estan modelats pels nostres tipus de condicionament i les nostres maneres de socialització. No hi ha res en la fisiologia neurològica que ens obligui a reaccionar violentament.

CINQUENA PROPOSICIÓ

CIENTÍFICAMENT ÉS INCORRECTE dir que la guerra és un fenomen instintiu o que respon a un únic mòbil. El sorgiment de la guerra moderna és el punt final d'un recorregut que, començant per factors emocionals, de vegades qualitats instintives, ha desembocat en aquests factors cognoscitius. La guerra moderna posa en joc la utilització institucionalitzada d'una part de les característiques personals com l'obediència cega o l'idealisme, i de l'altra aptituds socials com el llenguatge; finalment implica plantejaments racionals com l'avaluació de les coses, la planificació i el tractament de la informació. Les tecnologies de la guerra moderna han accentuat considerablement el fenomen de la violència, sigui en l'àmbit de la formació dels combatents o en la preparació psicològica a la guerra de la població. A causa d'aquesta ampliació, es tendeix a confondre les causes i les conseqüències.

CONCLUSIÓ

Com a conclusió proclamem que la biologia no condemna la humanitat a la guerra, al contrari, que la humanitat pot alliberar-se d'una visió pessimista portada per la biologia i, una vegada recuperada la seva confiança, emprendre, en aquest any Internacional de la Pau i durant els pròxims anys, les transformacions necessàries de les nostres societats.

Encara que aquesta aplicació depèn principalment de la responsabilitat col·lectiva, ha de basar-se també amb la consciència d'individus, l'optimisme o pessimisme dels quals són factors essencials. Així com "les guerres comencen en l'ànima dels homes", la pau també troba el seu origen en la nostra ànima. La mateixa espècie que ha inventat la guerra també és capaç d'inventar la pau. La responsabilitat incumbeix a cadascun de nosaltres.

POEMES PER LA PAU

Antologia de Matilmartínez.

*La majoria de poemes estan extrets de
Poesia infantil i juvenil:*

<http://bibliopoemes.blogspot.com/>

Viu la poesia:

<http://www.viulapoesia.com/>

PAU

Els canons, de neu.
Les pistoles, d'aigua.
Els soldadets, de plom.
Que totes les batalles,
que les guerres i les pors,
siguin a partir d'ara
caducats malsons.
Els canons, de neu.
Les pistoles, d'aigua.
Els soldadets, de plom.

Isabel Barriel

PAU

És fràgil el mot,
dúctil el concepte.
Ha de dominar el món:
és el gran repte.
S'enfila pels núvols
i dibuixa coloms
amb branques d'oliveres
entre plomes al vol.
Equilibri de forces,
balanceig i raons.
Raons solemnes
o raonables qüestions?
Pau a la Terra
sota la llum del Sol.
I dia a dia gaudir de l'estrena
del més fràgil mot.

Isabel Barriel

SI EL MÓN FOS...

Si el món fos escrit en llapis,
podria esborrar la lletra
que vol ferir;
podria esborrar mentides
que no cal dir;
n'esborraria l'enveja
que porta mals;
n'esborraria grandeses
de mèrit fals...

Però és escrit amb tinta
de mal color:
del dolor brut de la guerra
i del dolor.
Qui voldrà escriure un nou món més just i net?
Potser que tu i jo ho provéssim,
ben valentes, lletra per lletra,
des del nostre raconer...

Joana Raspall

LA FESTA DE LA PAU

Si tingués la màgia d'un mag,
de les bales faria flors,
dels fusells, trombons i fagots
i dels trons, poemes d'amor.
Si tingués la màgia d'un mag,
de la gana faria blat,
dels canons, prismàtics gegants
i dels tancs, camions de gelats.
Si tingués la màgia d'un mag,
dels soldats en faria clowns,
dels tinents, ocells de paper,
ballarines o castellers.
Si tingués la màgia d'un mag,
de les mines faria daus,
de les bombes, jocs malabars
i dels corbs, coloms de la pau.

Cançó de Dàmaris Gelabert

GENERAL, EL TEU TANC

General, el teu tanc és un vehicle poderós,
pot abatre un bosc i masegar cent homes.
Però té un defecte:
necessita un conductor.
General, el teu bombarder és potent,
vola més que la tempesta i aguanta més que un elefant.
Però té un defecte:
necessita un mecànic.
General, l'home és molt útil,
pot volar i pot matar.
Però té un defecte:
pot pensar.

Bertolt Brecht

CARTILLA MILITAR ALEMANYA

ELS SUPERIORS DIUEN:
anem cap a la glòria.
Els inferiors diuen:
anem cap a la tomba.
QUAN ARRIBA EL MOMENT DE DESFILAR,
molts no saben
que l'enemic és el qui camina
al davant.

Que la veu que els mana
és la veu de l'enemic,
i que els qui parlen de l'enemic
són, ells mateixos, l'enemic.

Bertolt Brecht (Traduït de l'alemany per Feliu Formosa)

SOBRE LA PAU (a Ernesto Guevara)

De vegades la pau
no és més que por:
por de tu, por de mi,
por dels homes que no volem la nit.
De vegades la pau
no és més que por.
De vegades la pau
fa gust de mort.
Dels morts per sempre,
dels que són només silenci.
De vegades la pau fa gust de mort.
De vegades la pau
és com un desert
sense veus ni arbres,
com un buit immens on moren els homes.
De vegades la pau
és un desert.
De vegades la pau
tanca les boques
i lliga les mans,
només et deixa les cames per fugir.
De vegades la pau.
De vegades la pau
no és més que això:
una buida paraula
per a no dir res.
De vegades la pau.
De vegades la pau
fa molt més mal;
de vegades la pau
fa molt més mal.
De vegades la pau.

Raimon

NO US ATUREU

No us atureu,
un cop hàgiu forjat relles de les vostres espases.
No us atureu! Seguiu forjant i feu-ne
eines de música.
Qui vulgui encara fer la guerra
abans haurà de tornar a fer el camí
de convertir-les en eines de camp.

Amikhai Jehuda

(Traduït de l'hebreu per Arnau Pons)

Antonio Machado:

"La guerra es el crimen estúpido por excelencia,
el único que no puede alcanzar
el perdón de Dios ni de los hombres".
"La guerra está contra la cultura,
pues destruye todos los valores espirituales."
"¡Señor! La guerra es mala y bárbara;
la guerra odiada por las madres, las almas entigrece;
mientras la guerra pasa, ¿quién sembrará la tierra?
¿Quién sembrará la espiga que junto amarillece?"

Miguel de Cervantes:

"No hay en la tierra, a mi parecer,
contento que se iguale
a alcanzar la libertad perdida."
"Un poco de luz y no más sangre."
"La libertad, Sancho,
es uno de los más preciosos dones
que a los hombres dieron los Cielos;
con ella no pueden igualarse
los tesoros que encierra la tierra,
ni el mar encubre;
por la Libertad, así como por la Honra,
se puede y se debe aventurar la vida."

Federico García Lorca:

"Mariana, ¿qué es el hombre sin libertad?
¿Sin esa luz armoniosa y fija que se siente por dentro?
¿Cómo podría quererte no siendo libre, dime?"
"Los poetas seremos viejos y solitarios.
Bajo el olivo añoso cantaremos la Paz".
"Dirá: paz, paz, paz,
entre el tirite de cuchillos y melones de dinamita;
dirá: amor, amor, amor,
hasta que se pongan de plata los labios."

Rafael Alberti:

"¡Paz, paz, paz! Paz luminosa.
Una vida de armonía
sobre una tierra dichosa."
"Paz sin fin, paz verdadera.
Paz que al alba se levante
y a la noche no se muera."

Miguel Hernández:

"La guerra es como una hoguera
donde los locos se abrasan".
"Tristes guerras si no amor la empresa.
Tristes, tristes. Tristes armas si no son palabras.
Tristes, tristes."
"A lo lejos tú, sintiendo en tus brazos mi prisión
en tus brazos donde late la libertad de los dos.
Libre soy. Siénteme libre.
Sólo por amor."

FRASES SOBRE LA GUERRA I LA PAU

Després de totes les desgràcies que estan passant al món convé que no perdem de vista allò que la majoria desitgem, la pau. Recordem unes frases sobre la pau que potser voldràs compartir:

Ull per ull, i el món acabarà cec.
Gandhi

La violència és la por als ideals dels altres.
Gandhi

No hi ha camí per a la pau, la pau és el camí.
Gandhi

La veritat és totalment interior. No cal buscar-la fora de nosaltres ni voler realitzar-la lluitant amb violència amb enemics exteriors.
Gandhi

La violència crea més problemes que no pas resol.
Martin Luther King

Guardeu-me de la violència, ja s'expressi mitjançant la llengua, el puny o el cor.
Martin Luther King

Hem après a volar com els ocells, a nedar com els peixos, però no hem après a viure com humans.
Martin Luther King

La guerra és la més gran plaga que assota la humanitat; destrueix la religió, destrueix nacions, destrueix famílies. És el pitjor dels mals.
Martin Luther King

La violència és l'últim recurs de l'incompetent.
Isaac Asimov

Mai comencis una baralla, però acaba-la sempre.
John Sheridan

Estar en pau amb un mateix és el mitjà més segur de començar a estar-ho amb els altres.
Fray Luís de León

La concòrdia fa créixer les petites coses, la discòrdia arruïna les grans.
Salusti

La pau obtinguda amb la punta de l'espasa no és més que una treva.
Proudhon

La primera condició per a la pau és la voluntat d'assolir-la.
Joan Lluís Vives

La guerra és ocupació més pròpia de bèsties que d'homes.

Joan Lluís Vives

Les guerres no haurien de narrar-se de manera diferent que els lladronicis, això és, breument i concisament, sense cap lloança, més aviat detestant-les.

Joan Lluís Vives

Quan els rics fan la guerra, són els pobres els qui moren.

Jean Paul Sartre

Quan els pacífics perden tota esperança, els violents troben motius per a disparar.

H. Wilson

No hi ha més calma que l'engendrada per la raó.
Séneca

Una era construeix ciutats, una hora les destrueix.
Séneca

La veritat no està de part de qui més cridi.
Rabindranath Tagore

Si vols la pau, no parlis amb els teus amics, sinó amb els teus enemics.
M. Dayan

Entre el soroll de les armes les lleis no es poden escoltar.
Ciceró

Preferiria la pau més injusta a la més justa de les guerres.
Ciceró

Si ha de fer-se la guerra, que es faci únicament amb la intenció d'obtenir la pau.
Ciceró

O caminem tots junts cap a la pau, o mai la trobarem.
Benjamin Franklin

Mai va haver-hi una guerra bona o una pau dolenta.
Benjamin Franklin

Si volem un món de pau i de justícia cal posar decididament la intel·ligència al servei de l'amor.
Antoine de Saint-Exupery

Les mares dels soldats morts són jutges de la guerra.
Bertolt Brecht

La civilització no suprimeix la barbàrie, la perfecciona.
Voltaire

L'art de la guerra és com la medicina, sempre causant víctimes.
Voltaire

Un home, qualsevol home, val més que una bandera, qualsevol bandera.

Eduardo Chillida

Per molt que un home valgui, mai tindrà un valor més alt que el de ser home.

Antonio Machado

El patriotisme és l'ou d'on neixen les guerres.

Guy de Maupassant

La guerra és una malaltia com el tifus.

Antoine de Saint- Exupery

L'home ha de fixar un final per a la guerra. Sinó, la guerra fixarà un final per a l'home.

John F. Kennedy

El respecte al dret dels altres és la pau.

Benito Juárez

En la pau, l'hostilitat dels homes entre si es mostra a través de creacions en comptes de mostrar-se a través de destruccions, com succeeix en la guerra.

Paul Valéry

Les lligues i els tractats estan bé entre els polítics. Però no poden produir la pau, tret que la gent mateixa sigui qui la desitgi.

Robert Baden-Powell

Hi ha alguna cosa tan necessària com el pa de cada dia, i és la pau de cada dia; la pau sense la qual el mateix pa és amarg.

Amado Nervo

Imagina a tothom vivint la vida en pau.

John Lennon

La pau és una tasca de tots.

Joan Pau II

La pau és més important que qualsevol tros de terra.

Anwar Sadat

Quan el poder de l'amor superi a l'amor del poder, el món coneixerà la pau.

Jimi Hendrix

El meravellós de la guerra és que cada cap d'assassins fa beneir les seves banderes i invoca solemnement a Déu abans de llançar-se a exterminar el seu pròxim.

François Marie Arouet Voltaire

La forma més estúpida d'acabar amb el millor d'una societat és la guerra.

Abel Pérez Rojas

En la guerra tots perden.

Abel Pérez Rojas

Quin absurd és declarar la guerra per legitimar-se davant el poble.

Abel Pérez Rojas

La guerra torna estúpid al vencedor i rancorós al vençut.

Friedrich Nietzsche

Les diferències de raça són una de les causes per les quals és de témer que existeixin sempre les guerres; perquè la raça implica diferència, la diferència implica superioritat, i la superioritat condueix al predomini.

Benjamin Disraeli

La pau més desavantatjosa és millor que la guerra més justa.

Erasme de Rotterdam

La guerra és un mal que deshonra el gènere humà.

François Fénelon

Totes les guerres són guerres civils, perquè tots els homes són iguals.

François Fénelon

La guerra és el sufragi dels països bàrbars.

Carlos Martínez

La guerra és un acte de violència que intenta obligar l'enemic a sotmetre's a la nostra voluntat.

Carl von Clausewitz

El tràgic de la guerra és que recorre al millor de l'home per emprar-ho en la pitjor de les obres humanes: destruir.

Ralph Waldo Emerson

Val més una pau relativa que una guerra guanyada.

Marie Theresa d'Àustria

Totes les guerres són santes, us desafio al fet que trobeu un bel·ligerant que no cregui tenir el cel de la seva part.

Jean Anouilh

Les guerres seguiran mentre el color de la pell segueixi sent més important que el dels ulls.

Bob Marley

Cal evitar el combat enlloc de vèncer en ell. Hi ha triomfs que empobreixen al vençut, però no enriqueixen al vencedor.

Juan Zorrilla de Sant Martín

Per a la majoria dels homes la guerra és la fi de la solitud. Per mi és la solitud infinita.

Albert Camus

Cada guerra és una destrucció de l'esperit humà.

Henry Miller

La guerra és l'art de destruir homes, la política és l'art d'enganyar-los.

Jean Li Rond D'Alembert

Per als historiadors, els prínceps i els generals són genis; per als soldats sempre són uns covards.

Leon Tolstoi

La guerra és una massacre entre persones que no es coneixen, per a profit de persones que sí es coneixen però que no es massacren.

Paul Valéry

Pot haver-hi alguna cosa més ridícula que la pretensió que un home tingui dret a matar-me perquè habita a l'altre costat de l'aigua i perquè el seu príncep tingui una querella amb el meu encara que jo no la tingui amb ell?

Blaise Pascal

Surt de la guerra, pau; de la pau, abundància; de l'abundància, oci; de l'oci, vici; del vici, la guerra.

Francisco de Quevedo

En la pau, els fills enterren els pares; la guerra altera l'ordre de la natura i fa que els pares enterrin els seus fills.

Heròdot

L'únic mitjà per vèncer en una guerra és evitar-la.

George Marshall

Els homes guerregen per adquirir un tros de terra on seran prematurament enterrats.

Santiago Ramón y Cajal

La guerra és una invenció de la ment humana.

Winston Churchill

Una guerra mai resol cap problema. No fa sinó plantejar-ne de nous.

Winston Churchill

La pau té les seves victòries, no menys insignes que la guerra.

John Milton

No sé com serà la tercera guerra mundial, només sé que la quarta serà amb pedres i llances.

Albert Einstein

El que predica la guerra és un apòstol del dimoni.

John Ray

La guerra és un atemptat contra el gènere humà.

Plini el Jove

Els homes es cansen abans de dormir, d'estimar, de cantar i de ballar que de fer la guerra.

Homer

Qui estima la guerra civil és un home sense llaços de família, sense llar i sense llei.

Homer

En les amargors desitjareu la dolçor, i en la guerra, la pau.

Santa Caterina de Siena

L'or i les riqueses són les causes principals de les guerres.

Tàcit

La victòria en la guerra només s'aconsegueix quan es fa guanyar també als vençuts.

Manuel Fraga Iribarne

La guerra és la sortida covarda als problemes de la pau.

Thomas Mann

La guerra és nefasta, perquè fa més homes dolents que els que mata.

Immanuel Kant

El pretext per a totes les guerres: aconseguir la pau.

Jacinto Benavente

La guerra es fa per satisfer l'ambició de les persones; per afany de guany material per a uns pocs, causant una terrible misèria a innumbrables llars, destrossant els cors de centenars d'homes i dones!

Abdul Baha

A Beirut, la incessant llum de la mort ho il·lumina tot, més intensa que el sol del Mediterrani, més intensa que els míssils nocturns russos, més intensa que el somriure d'un nadó. Una guerra interminable ho assola tot.

Rabih Alameddine

Em sembla detestable la guerra, però els elogis provinents d'aquells que no participen en ella més encara.

Romain Rolland

No puc creure que la guerra sigui la millor solució.

Ningú va guanyar l'última guerra, i ningú guanyarà la propera guerra.

Eleanor Roosevelt

No es pot dir que la civilització no avança, en cada guerra poden matar-te d'una manera diferent.

Will Rogers

Si per a la defensa fos suficient empunyar l'escut, no s'ha d'esgrimir l'espasa.

Francisco de Vitoria

MONUMENTS A LA PAU

Arbre de la Pau de Jerónimo Uribe. Està a Castelló de la P.

Estàtua per la Pau de Yao Yuan. Està a Copiapó-Xile.

Pau de Manuel Margalef. Està a Amposta.

Sentinella de la Pau de Marzo-Mart. Està a Manresa.

El colom de la Pau de Néstor Basterretxea. Està a Donosti.

**Pistola-nus de Karl Fredrik Reutersward.
Està a la seu de l'ONU, Nova York.**

**Escultura per la Pau d'Emiliano de Lorenzo.
Centre juvenívol Mas Fonollar de Sta. Coloma de Gramanet.**

**Monument a la Pau. Serra de Pandols,
Terres de l'Ebre.**

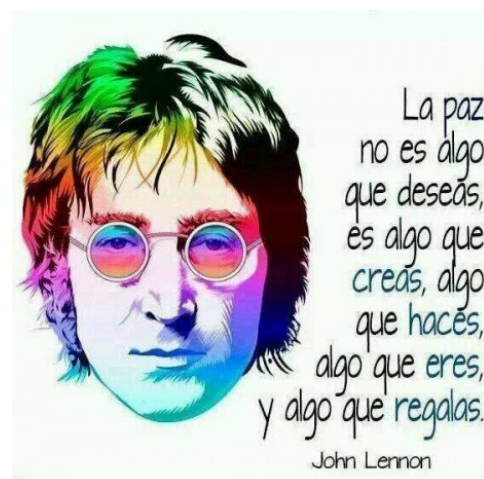

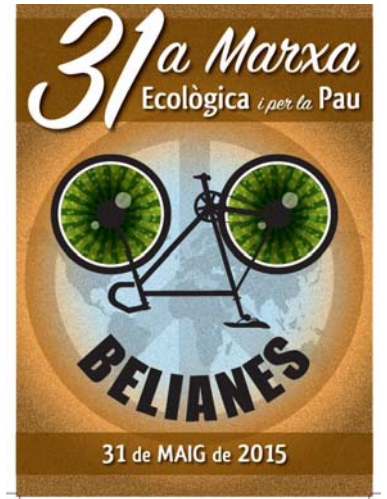
Monument a la Pau de Hiroshima.

L'Ara Pacis (Altar de la Pau) és un monument construït entre l'any 13 i el 19 aC per decisió del Senat Romà, en acció de gràcies pel retorn de l'emperador August després de les victorioses campanyes a Hispània i a la Gàl·lia i la pau que aquest havia imposat.

IMATGES PER LA PAU

VA SER NOTÍCIA

CONTRADIENT “LA NOIA DELS CAMELS” ECONOMIA EN COLORS – TV3

El 22 de novembre de 2015, TV3 va emetre el darrer capítol del programa “Economia en colors” amb el títol “La noia dels caramels”, el qual parla de l’ajuda al desenvolupament en els països del Sud. Aquest programa el presenta l’economista català i catedràtic de la Columbia University Xavier Sala i Martín, com possiblement ja sabeu.

En aquest capítol, molt a pesar meu, no he quedat gens de satisfet de l’exposició que el Xavier Sala fa d’aquest tema tan important per a milions i milions de persones arreu del món.

I no n’he quedat satisfet per les següents raons, entre altres:

- a. Perquè fa algunes afirmacions molt negatives i, per a mi també bastant errades, sobre la tasca de les ONGs i altres organismes en les seves accions per a potenciar el desenvolupament en aquests països, ometent-ne els molts resultats obtinguts.
- b. Perquè no anomena les principals causes de la situació que estan suportant els països subdesenvolupats (tot i ser assenyalades aquestes causes per gairebé tots els organismes i experts implicats) i, en canvi, n’anomena altres d’un rang molt inferior.
- c. Perquè suggereix per a millorar la situació d’aquests països unes propostes només “econòmiques” i de molt poc abast “social”.

Reconec que un programa de televisió de tan sols 50 minuts no dona pas per tocar a fons totes les vessants d’un tema tan complex com aquest. Per aquesta mateixa raó, però, crec que s’ha de ser molt curós amb la informació i opinions que s’escullen per a sortir-hi, procurant siguin les més rellevants i, sobretot, no puguin crear en l’espectador una distorsió de la realitat. I això és el que crec que ha passat en aquest programa: que sembla que els culpables del que passa al Tercer Món són les ONGs perquè no saben el que es fan, i no els governs locals corruptes, els senyors de la guerra, les multinacionals explotadores i els països encara “colonitzadors”, entre altres.

Repassem algunes de les coses que es diuen al programa:

1. La noia voluntària que va a l’Àfrica i que amb els seus diners i pel seu compte compra molts caramels per a repartir als nens... resulta que és qui genera les guerres, la corrupció i la manca d’educació, ja que molts dels problemes que té avui en dia l’Àfrica són causats per gent com la noia que reparteix caramels.

Jo creia (perquè ho diuen la majoria d’experts i els fets ho demostren) que aquests problemes eren deguts: a l’explotació abusiva dels recursos naturals per part de multinacionals estrangeres; a una forta dependència de l’exterior en tecnologia, comerç i crèdits; a un reduït nivell de vida, amb serveis de baixa qualitat i inaccessibles a gran part de la població; a les deficients infraestructures; a l’alt índex d’analfabetisme; a l’alta conflictivitat interna amb inestabilitat política, corrupció i desigualtat social; als greus problemes mediambientals que comporten els desastres naturals o ocasionats per l’home; a la relació molt negativa en l’intercanvi de productes amb el Primer Món; a les moltes malalties, epidèmies i baixa qualitat de l’aigua; a l’alta despoblació rural cap a les ciutats sense comptar amb cap expectativa de millora; a l’alt endeutament públic, no sempre net ni ben aplicat; etc.

2. Hem donat (als països del Sud) 2 bilions de dòlars des de la fundació del Banc Mundial i els resultats són bàsicament “0”.

Jo crec que gràcies a les ajudes al desenvolupament i l’esforç de molts i molts voluntaris d’arreu (perquè ho diuen les principals ONGs, els organismes de l’ONU, i perquè els resultats són prou evidents): al món hi ha 124 milions d’afamats menys que fa 10 anys, malgrat que el planeta compta amb 1.000 milions més d’habitants i que aquest creixement demogràfic es concentri principalment en països en desenvolupament; han disminuït molt els efectes adversos de malalties com la malària, el còlera i la sida; s’han escolaritzat molts nens i nenes, etc. Tot i això, cal reconèixer que queda moltíssim per fer i que no s’aconseguirà si no es resolen molts dels problemes esmentats al punt 1 i omesos pel Xavier Sala.

3. Diu que cal preguntar a la gent a la qual es vol ajudar què és el que necessiten, i no decidir-ho els donants sense més.

En aquest cas li dono la raó... però resulta que això és el que ja fan les entitats més “professionalitzades” des de fa anys amb els seus projectes: fer-los participatius. Per exemple, a Mans Unides els seus projectes “han de sorgir de la iniciativa d’un grup beneficiari per a millorar una situació de carència amb caràcter de durabilitat i aquest grup beneficiari haurà d’assumir un paper participatiu i protagonista en tot el desenvolupament del projecte... que ells defineixin les seves prioritats, els seus ritmes i les seves necessitats”.

4. Diu que hi ha una manca de control per part dels beneficiaris sobre els benefactors i proposa una web on els beneficiaris de totes les ONGs hi deixin les seves crítiques amb fotos.

Si es treballa segons el punt anterior, aquests controls ja existeixen, almenys en les realitzacions sobre el terreny. No trobo encertat lo de la web.

5. També diu que l’ajuda al desenvolupament no funciona perquè no saben com es fa... que la mare de tots els problemes és que no es té idea del que s’està fent.

S’està passant, no? Resulta que no sols les ONGs sinó també els organismes més prestigiosos de l’ONU, els quals són assessorats per les persones més sabies del planeta, no tenen idea del que estan fent? A mi em sembla que els problemes estan ben definits, els causants dels mateixos són prou coneguts i les possibles solucions suficientment determinades. El que passa és que per una banda hi ha uns interessos dels poders polítics, tribals, militars i sobretot comercials que impedeixen posar-hi remei, i per l’altra hi ha una gran part de la població del Primer Món no prou conscienciada per a exigir-ne la solució. Mentrestant hauran de seguir tapant forats les persones i entitats solidàries de sempre, que sort n’hi ha, malgrat tot!

6. Finalment, diu que l’única cosa que pot treure l’Àfrica de la pobresa són els seus xavals emprenedors.

Tant de bo fos tan fàcil! Però no és pas així. Només amb fórmules empresarials, neo-liberals, de lliure comerç i globalització, no s’aconseguirà el ple desenvolupament del Tercer Món. Perquè, a part de topar amb els interessos dels poders abans anomenats, aquestes fórmules només pretenen el “desenvolupament econòmic” (el creixement del PIB d’un país i els ingressos mitjans dels seus habitants) sense tenir en compte el “desenvolupament humà”, el qual també contempla diversos aspectes socials com l’accés a la sanitat, l’educació, l’esperança de vida al néixer, la igualtat entre homes i dones, les desigualtats socials, etc.

Per tot el que acabo d’exposar, i el que encara m’he deixat al tinter, penso que en aquest programa de tanta audiència a Catalunya s’ha perdut una bona oportunitat de tractar amb rigor el tema del desenvolupament als països del Sud, donant una imatge bastant negativa de les organitzacions i persones que hi dediquen els seus recursos i temps, moltes d’elles no sols obrant amb tota la bona fe del món sinó també amb gran professionalitat. Procurem tots plegats corregir-ho!

ELS FETS DE LA PLAÇA MAJOR DE MADRID DEL 15 DE MARÇ DE 2016

El 15 de març de 2016, per la nit i a Madrid, es jugava el partit de la Champions Atlético de Madrid - PSV Eindhoven (Països Baixos). Durant la migdiada prèvia al partit, un nombrós grup de joves holandesos, seguidors del PSV, aprofitava el sol madrileny prenent unes cerveses a les terrasses de la “Plaza Mayor”.

De sobte, se'ls van apropar unes dones captaires romaneses demanant-los alguna moneda, com fan habitualment amb altres turistes. Els seguidors, en lloc de donar-les-hi a la mà com se sol fer, van començar a llançar-les-hi al terra mentre reien i els cridaven “no travesseu la frontera” i “olé” cada vegada que les dones es llançaven a terra per les monedes, davant la mirada indiferent de la resta dels presents.

No contents amb que les dones s'agenollessin i es barallessin entre elles per uns quants cèntims, els seguidors les animaven a ballar i fins i tot a fer flexions a terra a canvi de diners. També calaven foc a bitllets de 5 euros, davant de la seva cara, i els tiraven a terra perquè els recollissin mentre es cremaven. Fins i tot els llançaven cervesa en els gots amb què demanaven almoïna. I tot això entre burles, rialles i cants, tant dels seguidors protagonistes dels fets com de bona part del grup que romanien a les taules.

Malgrat la presència de la policia, professionals de premsa i molts altres curiosos que no donaven crèdit al vergonyós espectacle, ningú va fer res per aturar la vexació d'aquests seguidors, excepte un home que es va apropar a les captaires i els va donar unes monedes a la mà perquè se n'anessin i no haguessin de suportar més la humiliació, alhora que cridava als causants de la barbàrie “això no es fa!”. Era un professor retirat que, en declaracions posteriors, es treia importància per donar una involuntària lliçó d'humanitat: “Ho vaig fer perquè hi ha coses que tot ésser humà ha de fer”. També una dona els va criticar el que estaven fent.

Alguns afeccionats del PSV, que possiblement no van prendre part en els fets però els van presenciar, més tard es van disculpar amb les dones i els van deixar diners en els seus gots de cartró.

Finalment, la policia, que ho havia presenciat tot, va fer fora les captaires de la plaça, sense realitzar cap acció contra els joves despietats.

Poques hores després que succeïssin aquests fets, les xarxes socials es van omplir de vídeos que mostraven el que havia passat a la Plaça Major de Madrid, sense necessitat de paraules ni de textos, veient-ho centenars de milers d'internautes. L'endemà, moltes televisions i diaris també van informar d'aquests fets. Fets que, desgraciadament, succeeixen molt sovint i en molts llocs, el que passa és que no arriben als mitjans de comunicació i, per tant, és com si no haguessin succeït.

L'endemà, el 16 de març, Barcelona va ser també escenari d'un episodi similar. Seguidors de l'Arsenal anglès van molestar captaires que es van creuar en el seu camí i van causar danys al metro. “Solament volien emular als holandesos del fet anterior”, segons es va saber.

Convertir la pobresa en espectacle mentre prenen el seu aperitiu va ser la distracció prèvia al partit d'aquests joves seguidors holandesos a la Plaça Major de Madrid. Les dones que van denigrar també eren joves, però no prenen l'aperitiu. Es barallaven les unes amb les altres empenyent per la gana, els seus marits o les màfies; aguantaven la mofa, l'insult i la denigració per treure unes monedes amb les quals poder donar menjar als seus fills. Fa anys ja que la gana els va robar la dignitat. Però... qui eren realment aquestes dones?

Segons vozpopuli.com, una de les captaires que va patir els fets de la Plaça Major es diu Sevilan, acaba de complir vint anys, té tres fills als quals alimentar, mai ha anat a l'escola i passa les nits al ras sota el túnel del carrer Bailén, en plena Plaça d'Espanya de Madrid. Va arribar amb dotze anys a Espanya des de Romania i dedica la seva existència a demanar almoïna dia rere dia amb un got de cartró a la mà que agita de manera insistent fent notar que està buit. Després de diverses preguntes, comentà amb timidesa la cruel escena en la qual es va veure embolicada amb els afeccionats del PSV: "L'altre dia, gent dolenta. Diners no got... terra...!", es lamentà en un precari castellà.

Sevilan s'aixeca cada dia molt matí i ajuda a desmuntar el campament en el qual dorm amb la seva àmplia família. Allí comparteixen refugi avis, dones, fills, néts i nebots. Tot el grup comença llavors a repartir-se pels carrers del centre de Madrid. Els propietaris dels bars i restaurants de la zona fa temps que es queixen que la seva contínua presència incomoda als clients de les terrasses.

Sevilan assegura que els diners que obtenen cada dia els dediquen únicament a comprar menjar per a elles i els seus fills. Però, en realitat, la major part d'aquestes persones és explotada per màfies que es queden amb bona part de la recaptació. A més, segons alguns veïns de la zona on viuen, "és un escàndol les pallisses, crits i tot tipus de vexacions a les quals sotmeten els homes del clan a les dones".

I tot això estem permetent que passi a Madrid, a Barcelona i a qualsevol ciutat del món al qual anomenem "desenvolupat"!

Tornant als fets de la Plaça Major, Carlos Olalla comenta, entre altres coses, a actualidadhumanitaria.org:

Solament un home va intervenir per detenir aquell atropellament...i aquesta és la pregunta que em faig: Com és possible que aquesta decisió la prenguéssim solament un home? Què feien els que, estant a la plaça, no van moure un dit per impedir aquella humiliació pública? Com és possible callar i mirar a un altre costat, o pitjor encara, recrear-se mirant aquest espectacle inhumà, i no fer res per impedir-ho?

Finalment la policia, que ho havia presenciado tot, es va decidir a intervenir. Va detenir els holandesos que humiliaven les dones indefenses i estaven provocant una clara situació de violència? No, es va emportar les dones gitanes de la plaça!

Aquest fet no és una simple anècdota, és la perfecta metàfora del que està passant en aquesta Unió Europea que, entre tots, hem deixat que creïen els grups de poder, aquesta Unió Europea que incompleix la legislació internacional i els convenis de drets humans expulsant els immigrants i negant asil als refugiats. Els crits de "No travesseu les fronteres" dels holandesos són aquest verí que està creixent per tota Europa amb l'auge dels partits nazis i d'extrema dreta. La humiliació de les dones gitanes és la viva imatge del que estan sofrint els refugiats que intenten buscar la seguretat que no tenen als seus països d'origen. El vergonyós paper de la policia recorda al que fan policies i exèrcits a les nostres fronteres per impedir que entrin els refugiats. L'heroic comportament de l'home que s'enfronta sol als agressors és el de les poques persones i institucions que, diàriament, s'estan enfrontant a aquesta situació denunciant-la i corrent el risc de ser perseguits i sancionats per això. I, finalment, el covard silenci dels qui passaven per la plaça i no van fer res és la més dura i clara de totes les metàfores. Aquest és el vergonyós paper que fan la majoria dels nostres conciutadans: fer algun comentari piadós sobre els pobres refugiats veient a la televisió com són massacrats a les nostres fronteres... en definitiva, callar i no fer res!

Quan la història jutja el poble alemany i es pregunta com va ser possible que permetés el genocidi nazi té l'excusa que, potser, no es va assabentar de tot el que estava passant. Quan la història ens jutgi pel que estem fent avui amb els refugiats, negant-los l'asil, expulsant-los, tancant-los, empenyent-los a ofegar-se i pegant-los perquè no entrin als nostres països, nosaltres no tindrem aquesta excusa!

Per a major desgràcia dels fets de Madrid, aquests seguidors holandesos no van trobar res dolent en els seus jocs. Al cap i a la fi, per a ells només era una qüestió de diversió innocent, sense més ni més. I si m'apuren, per les imatges, no sembla que les dones a les quals estaven vexant es molestessin massa, potser perquè no era la primera vegada que ho sofrien o perquè el seu únic objectiu era obtenir els diners d'uns xavals farts d'alcohol que els llançaven monedes a l'aire o cremaven un bitllet davant els seus rostres sorpresos.

Alguna cosa estem fent molt malament en una societat occidental en la qual uns mocosos poden insultar i riure's dels més vulnerables envoltats de persones atemorides incapaces de fer un pas endavant.

"No travesseu la frontera" deien els seguidors a les dones que estaven demanant al carrer. I com ens n'hem de sorprendre si el Consell de Ministres europeu acaba de ratificar un acord entre la Unió Europea i Turquia per tancar la porta als refugiats sirians? Aquest és l'exemple que els nens i joves de l'actualitat reben d'uns adults que prefereixen amagar sota la catifa la brutícia abans que acabar amb ella.

Fins que no ens conscienciem de la importància d'estendre valors com que tots som iguals, que ningú és millor que ningú, que el respecte a l'altre és el respecte a un mateix i que hem de deixar d'actuar per por i fer-ho per amor, seguirem assistint a violents espectacles com el de la Plaça Major de Madrid. És, una vegada més, una qüestió de **solidaritat**.

ÒSCAR CAMPS, CATALÀ DE L'ANY 2015

El 7 d'abril de 2015 es va proclamar Català de l'Any 2015 a Òscar Camps, director de l'ONG Proactiva Open Arms, que treballa a l'illa grega de Lesbos per **rescatar i donar ajuda humanitària** als refugiats que hi arriben per mar fugint de la guerra de Síria, mentre també denuncia la passivitat de les autoritats europees en aquesta crisi. Aquest premi l'atorga el diari El Periódico de Catalunya per votació popular dels seus lectors. (L'any passat, 2014, el va guanyar Lucía Caram, monja activista que fomenta la **solidaritat contra la pobresa** i viu a Manresa).

L'acte de lliurament del premi es va fer al Teatre Nacional de Catalunya i va ser retransmès per TV3. En aquest acte, l'Òscar va fer un discurs del qual se n'han fet ressò molts mitjans de comunicació. Entre altres coses, va dir: “Tant de bo no me l’hagués merescut mai (el premi). A Lesbos, el meu equip i jo mateix hem vist la gran passivitat d’Europa respecte d’un drama que succeeix a les seves costes”. També va assenyalar que ells, amb uns quants voluntaris, havien fet més per la crisi que vint-i-vuit governs del segle XXI plegats. “Algun dia els nostres néts ens demanaran explicacions per aquesta infàmia”. “L'Europa dels valors ha naufragat”.

En relació a aquest discurs, Lluís Llach va escriure a Twitter: "Acabo d'escoltar un dels millors discursos de la meva vida. L'ha dit l'Òscar Camps que aixeca vida en la mar dels morts. Gràcies".

Proactiva Open Arms és una ONG catalana que es va crear l'octubre de 2015. Inicialment era una empresa de serveis marítims, especialitzada en seguretat aquàtica, que s'anomenava Pro-Activa Serveis Aquàtics i estava ubicada a Badalona. A causa de la crisi dels refugiats, i després de l'aparició de diverses fotos de cadàvers als mitjans de comunicació (*entre elles la del nen de 3 anys Aylan), el director de Pro-Activa, Òscar Camps, va decidir desplaçar-se a Lesbos el setembre de 2015, juntament amb altres membres de l'empresa.

Davant la manca d'organització sobre el terreny, l'equip català va decidir establir-se a l'illa grega per a dedicar-se al salvament de vides humanes al mar. Ells van ser els primers socorristes professionals en missions de tipus humanitari a Lesbos. Van començar finançant-se amb els seus estalvis, per la qual cosa treballaven molt precàriament. Amb la creació de l'ONG i diverses accions promocionals, gràcies a les donacions de molts particulars, van aconseguir més recursos econòmics per a equipar-se i mantenir les seves activitats amb un total de 14 socorristes voluntaris.

Les principals activitats del grup són guiar i ajudar a arribar a les platges als refugiats, principalment sirians, que vénen des de Turquia en embarcacions molt precàries. Cobreixen uns 17 kilòmetres de costa per terra i per mar, on hi arriben unes 20 embarcacions diàries, amb unes 50 persones a cadascuna (total 1000 persones diàries).

Proactiva s'ha consolidat com a eix coordinador en les intervencions d'emergència a la costa de Lesbos i les seves accions han resultat crucials per salvar un important nombre de vides.

L'Òscar i altres membres del grup van visitar el Parlament Europeu per a donar-los a conèixer les seves experiències, així com les tragèdies invisibles als ulls dels qui a Brussel·les prenen decisions, i també fer-los sentir la veu dels refugiats.

Lesbos és l'illa grega més propera a Turquia, país del qual la separen uns 10 quilòmetres. Sovint moltes persones s'ofeguen molt a prop de les platges, en baixar de la barca, perquè no saben nedar i no porten armilla, o aquesta és falsa. Segons xifres d'ACNUR, durant tot el 2015 més de 800.000 persones van creuar el Mar Egeu fugint de la barbàrie de Síria, Afganistan o l'Iraq i s'estima que unes 4.000 persones van morir en l'intent.

En una llarga entrevista realitzada per la web “lahaine.org” a un altre voluntari temporal de Proactiva, Josep Maria Salinas, li preguntaven què els diria a les persones que miren a un altre costat quan veuen la situació tan terrible que estan vivint els refugiats: “Doncs els diria que Síria, fa 10 anys, era un país com qualsevol altre país europeu; Damasc, la seva capital, era una ciutat com Barcelona, Madrid, València, o qualsevol ciutat en les quals vivim, i que l'Isis ja va dir en el seu dia que vol recuperar Al-Àndalus. Que ens pot passar a nosaltres el mateix en qualsevol moment. Que qualsevol ésser humà que no estigui deshumanitzat, ha de tenir empatia cap a ells, i que solament es tracta de renunciar una miqueta al nostre estat del benestar, en el pitjor dels casos, per ajudar aquestes persones”.

Òscar Camps

Aylan Kurdi

* Les fotos del nen Aylan van sacsejar mig món el setembre de 2015. “El Periódico” diu sobre ell: “Semblava que s’hagués d’aixecar en qualsevol moment, per construir un castell de sorra, o per córrer per la turística platja de Bodrum, a Turquia. Això era el més lògic, l’única cosa humanament possible. I més al tractar-se d’un nen de tot just 3 anys. Però no, el petit Aylan Kurdi estava mort. Sense ni tan sols haver arribat a la costa grega, on esperava el somni europeu, avui ja convertit en malson per la gràcia comunitària”.

LA VENTAFOCES DEL MALSON DEL BATACLAN

Al commemorar el primer aniversari dels atemptats de París, he recordat el següent escrit relacionat amb aquells fets.

El 13 de novembre del 2015, Sébastien i el seu amic Jeff van a anar a escoltar el concert dels Eagles of Death Metal. Era divendres i ells, com milers de persones, aprofitaven el cap de setmana per sortir. Res de l'altre món. Com qui va a veure un partit de futbol o sopar en un restaurant. Però aquell dia, ells van tenir la desgràcia de topar de morros amb la història. El local on es feia el concert, la sala Bataclan, va ser el lloc on va morir més gent en el malson dels atemptats de París.

Sébastien i el seu amic eren davant de l'escenari quan tres homes van entrar a mig concert i van començar a disparar els seus fusells. “Quan van disparar el primer tret, vaig pensar que era un efecte pirotècnic. Després, amb el segon, ho vaig entendre”, explicà en una entrevista a La Provence. En un moment en què un dels assaltats recarregava la seva arma, Sébastien va aprofitar per fugir i buscar una sortida d'emergència.

El periodista de Le Monde Daniel Psenny, que viu al carrer on dona la sortida d'emergències de la Bataclan, va gravar des de la finestra de casa seva com alguns dels que eren dintre intentaven fugir. Les imatges gravades per Psenny mostren una dona a punt de caure, penjada d'una finestra del primer pis del Bataclan, que demana ajuda mentre crida “estic embarassada”.

En el seu intent de fugida, Sébastien es va trobar la dona, que ja no podia més: “Em va demanar que l'ajudés a tornar a dintre i és el que vaig fer”. Poc després va començar la presa d'ostatges i, per ell, “els minuts més llargs de la meua vida” mentre era apuntat amb un kalàixnikov. “Vaig passar per tots els sentiments, de l'esperança a l'acceptació de la mort”, recorda. En aquell moment, la policia va entrar a la sala llançant dues granades, Sébastien va caure a terra i la resta d'ostatges van passar-li per sobre.

“No sé què se'n va fer de la dona”, reconeixia Sébastien a l'entrevista. Però, en aquell temps de bits i tuits, les xarxes socials van ser l'equivalent a la sabata de la Ventafocs. Un amic de la dona va penjar un missatge al seu compte de Twitter en què explicava que ella volia trobar l'home que la va ajudar a pujar- “i que la va salvar”- per donar-li les gràcies. L'endemà, el mateix compte anunciava que havien trobat l'home, Sébastien. “La continuació de la història els pertany”, acabava el missatge.

Sempre, fins i tot en la pitjor de les desgràcies, hi ha algú que posa el seu granet de sorra per ajudar els altres. Sempre. Herois anònims que, en la foscor absoluta, són capaços de fer una mica de llum.

Ramon Rado – Revista Valors (valors.org)

RECONeixEMENT ALS "CAScos BLANCS"

L'ONG "Centre d'Iniciatives Solidàries Àngel Olan" (*) i l'Ajuntament de Mollerussa (Lleida), el 5 de novembre de 2016 i en aquesta mateixa ciutat, van concedir el Primer Reconeixement Ànima Abba Melaku a l'ONG "Defensa Civil Siriana" (coneguda com a "Cascos Blancs") per la seva labor humanitària, recollint la distinció el seu president Raed Al Saleh.

El jurat del premi va considerar que els Cascos Blancs mereixen aquest reconeixement per la tasca humanitària que duen a terme al seu país on, arriscant la seva pròpia vida, han salvat més de 60.000 persones entre les víctimes dels bombardejos. Segons Marc Solsona, alcalde de Mollerussa: "Són una entitat que treballa sobre el terreny i que han decidit que no volen ser refugiats sinó salvar vides".

Raed Al Saleh va agrair que Mollerussa hagi volgut contribuir a fer visible la tasca de la seva organització, creada fa només tres anys i formada per 3.000 voluntaris de diferents àmbits socials i professionals que, arriscant la seva vida cada dia, han aconseguit salvar la de prop de 70.000 compatriotes víctimes dels bombardejos. També va fer una crida a la pau al món i va desitjar que aviat acabi la guerra al seu país per poder obrir les portes a tots aquells que ara els estan ajudant, i va anunciar que Mollerussa es convertirà en dipositària d'un dels cascos blancs dels 147 membres de l'ONG que fins ara han perdut la seva vida per salvar-ne altres durant el conflicte armat.

També va dir: "La situació a Síria cada dia és pitjor. Gairebé un milió i mig de persones estan bloquejades en una zona on no es poden moure. Es tracta d'una situació catastròfica i això és un reflex de la seva desesperació. Molts no tenen cap esperança per continuar vivint."

Els Cascos Blancs són una organització de voluntaris per a la protecció i assistència de civils a les zones controlades pels diferents grups rebels oposats al govern de Síria, en la guerra civil que s'està vivint en aquest país.

Convertits en herois diaris, la tasca d'aquests voluntaris ha atret l'atenció internacional cap a la situació de la població civil i la devastació provocada pels bombardejos amb barrils de pólvora del règim siria. A més d'en els rescats, l'ONG col·labora en la reconstrucció de les infraestructures i forma la població sobre com actuar en cas d'atac aeri.

Una mica d'història:

L'any 2011, a Síria va començar una terrible guerra civil que avui, novembre de 2016, 5 anys després!, segueix més activa que mai.

Durant aquesta guerra, el règim governamental de Bashar al-Asad ha realitzat intensos atacs aeris que afecten enormement la població civil. Fins a l'any 2013, els cossos dels morts en zones d'oposició moltes vegades quedaven sense enterrar, mentre que els ferits eren abandonats a la seva sort. Alguns grups de ciutadans intentaven ajudar després dels atacs però normalment no estaven preparats ni organitzats.

En aquell any 2013, el consultor de seguretat britànic James Li Mesurier va fundar l'ONG "Cascos Blancs" com a resposta "al bombardeig indiscriminat de les zones rebels sirianes per la Força Aèria Àrab Síria", segons els seus promotors.

Un any després de la seva fundació, el mateix Li Mesurier va crear la fundació Mayday Recue, registrada a Holanda i a través de la qual es canalitza el finançament internacional a l'organització, que la rep principalment d'organismes d'ajuda de governs com Regne Unit, Dinamarca, Alemanya, Japó, EE.UU., Holanda, etc., així com d'entitats privades i particulars.

Des de la seva fundació i fins ara, aquesta organització ha aconseguit la xifra de 3.000 voluntaris, operant en 121 centres. Per aquesta labor, els Cascos Blancs van ser nominats al Premi Nobel de la Pau de 2016 (atorgat finalment al president de Colòmbia Juan Manuel Santos).

El seu fundador, James Li Mesurier, va ser guardonat amb l'Ordre de l'Imperi Britànic al juny de 2016 "pels seus serveis en la defensa civil de Síria i la protecció de civils sirians".

La composició dels Cascos Blancs es basa en homes i dones procedents de comunitats sirianes i amb tot tipus de professions, tal com deia Li Mesurier en una entrevista a l'agost de 2015: "És un grup de persones molt

divers. Tots han pres decisions individualment... Podien decidir si agafar una pistola o no, si ser refugiats... però tots van optar per fer-se voluntaris."

Segons un article publicat en The Conversation:

"Encara que vagin desarmats, els voluntaris (dels Cascos Blancs) són una amenaça per al règim d'Asad. L'estratègia de Damasc, que ara també comparteix Rússia, no és solament la de lluitar contra els rebels en el camp de batalla, sinó també la de destruir qualsevol grup mínimament organitzat que presti serveis i infraestructures a les zones controlades per l'oposició. Si es pot acabar amb l'aigua, l'electricitat, els col·legis i els mercats, es pot obligar als ciutadans a que es rendeixin o almenys al fet que siguin ciutadans assetjats sense cap poder.

La destrucció dels serveis mèdics és part central de l'estratègia, fent que la falta de serveis d'emergència i de necessitats diàries penguin sobre els residents com l'espasa de Dàmocles. S'han atacat de forma sistemàtica hospitals, clíniques, dipòsits de medicaments i bancs de sang desafiant els convenis de Ginebra. Els centres dels Cascos Blancs van ser atacats periòdicament durant l'any passat i a l'abril de 2016 una sèrie d'atacs amb míssils va destruir un centre a l'oest de la ciutat d'Alep, matant a cinc voluntaris i destrossant equips i vehicles. Els "atacs dobles" s'han convertit en una cosa normal, buscant matar i minvar els rescatadors..."

El conflicte de Síria ja fa 5 anys que dura i no sembla que s'hagi d'acabar ara com ara, però mentrestant els anomenats "Cascos Blancs" segueixen oferint la tan necessitada ajuda humanitària... a costa de les seves pròpies vides.

(*) La **Fundació Privada Centre d'Iniciatives Solidàries Àngel Olan** té per objecte col·laborar, prestar ajuda humanitària, social i educativa a la ciutat de Wukro, Etiòpia, en col·laboració amb el missioner basc Àngel Olan (anomenat Abba Melaku a Etiòpia).

(Resum de diversos textos d'Internet)

ECONOMIA SOLIDÀRIA

L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

(www.economiasolidaria.org)

INTRODUCCIÓ

L'economia solidària és un enfocament de l'activitat econòmica que té en compte a les persones, el medi ambient i el desenvolupament sostenible i sustentable, com a referència prioritària, per sobre d'altres interessos.

L'economia solidària en les seves formes més diverses és una manera de viure que comprèn la integralitat de les persones i designa la subordinació de l'economia a la seva veritable finalitat: proveir de manera sostenible les bases materials per al desenvolupament personal, social i ambiental de l'ésser humà.

La referència de l'economia solidària és cada subjecte i les comunitats creades des de les iniciatives socials, per la qual cosa no se la identifica segons els beneficis materials d'una iniciativa, sinó que es defineix en funció de la qualitat de vida i el benestar dels seus membres i de tota la societat com a sistema global.

L'economia solidària, en el marc de la tradició de l'economia social, pretén incorporar a la gestió de l'activitat econòmica, els valors universals que han de regir la societat i les relacions entre tota la ciutadania: equitat, justícia, fraternitat econòmica, solidaritat social i democràcia directa. I en tant que una nova forma de produir, de consumir i de distribuir, es proposa com una alternativa viable i sostenible per a la satisfacció de les necessitats individuals i globals i aspira a consolidar-se com un instrument de transformació social.

Les organitzacions que participem en el moviment de l'economia solidària en general i en REVES-Red de Redes en particular, compartim, per al desenvolupament de la nostra missió, els següents eixos transversals:

- L'autonomia com a principi de llibertat i exercici de la corresponsabilitat.
- L'autogestió com a metodologia que respecta, implica, educa, iguala les oportunitats i possibilita l'apoderament.
- La cultura alliberadora com a base de pensaments creatius, científics i alternatius que ens ajudin a buscar, investigar i trobar noves formes de conviure, produir, gaudir, consumir i organitzar la política i l'economia al servei de totes les persones.
- El desenvolupament de les persones en totes les seves dimensions i capacitats: físiques, psíquiques, espirituals, estètiques, artístiques, sensibles, relacionals... en harmonia amb la naturalesa, per sobre de qualsevol creixement desequilibrat econòmic, financer, bèl·lic, consumista, transgènic i anòmal com el que s'està propugnant en nom d'un desenvolupament "fictici".
- La compenetració amb la Naturalesa.
- La solidaritat humana i econòmica com a principi de les nostres relacions locals, nacionals i internacionals.

ELS 6 PRINCIPIS DE LA CARTA DE PRINCIPIS DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

1. PRINCIPI D'EQUITAT

Considerem que l'equitat introdueix un principi ètic o de justícia en la igualtat. És un valor que reconeix a totes les persones com a subjectes d'igual dignitat, i protegeix el seu dret a no estar sotmeses a relacions basades en la dominació sigui quina sigui la seva condició social, gènere, edat, ètnia, origen, capacitat, etc.

Una societat més justa és aquella en la qual totes les persones es reconeixen mútuament com a iguals en drets i possibilitats, i té en compte les diferències existents entre les persones i els grups. Per això ha de satisfer de manera equitativa els interessos respectius de totes les persones.

La igualtat és un objectiu social essencial allí on la seva absència porta amb si un dèficit de dignitat. Quan es vincula amb el reconeixement i respecte a la diferència, ho denominem "equitat".

2. PRINCIPI DE TREBALL

Considerem que el treball és un element clau en la qualitat de vida de les persones, de la comunitat i de les

relacions econòmiques entre la ciutadania, els pobles i els Estats. Per això des de REAS situem la concepció del treball en un context social i institucional ampli de participació en l'economia i en la comunitat.

Afirmem la importància de recuperar la dimensió humana, social, política, econòmica i cultural del treball que permeti el desenvolupament de les capacitats de les persones, produint béns i serveis, per satisfer les veritables necessitats de la població (nostres, del nostre entorn immediat i de la comunitat en general). Per això per a nosaltres el treball és molt més que una feina.

Constatem que aquestes activitats les podem exercitar individualment o col·lectivament, i poden ser remunerades o no (treball voluntari) i la persona treballadora pugui estar contractada o assumir la responsabilitat última de la producció de béns o serveis (auto-ocupació).

Dins d'aquesta dimensió social cal destacar que sense l'aportació del treball dut a terme en l'àmbit de la cura a les persones, fonamentalment realitzat per les dones, la nostra societat no podria sostenir-se. Treball que encara no està suficientment reconegut per la societat ni repartit equitativament.

3. PRINCIPI DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

Considerem que tota la nostra activitat productiva i econòmica està relacionada amb la Naturalesa, per això la nostra aliança amb ella i el reconeixement dels seus drets és el nostre punt de partida.

Creiem que la nostra bona relació amb la Naturalesa és una font de riquesa econòmica, i de bona salut per a tots. D'aquí la necessitat fonamental d'integrar la sostenibilitat ambiental en totes les nostres accions, avaluant el nostre impacte ambiental (petjada ecològica) de manera permanent.

Volem reduir significativament la petjada ecològica humana en totes les nostres activitats, avançant cap a formes sostenibles i equitatives de producció i consum, i promovent una ètica de la suficiència i de l'austeritat.

4. PRINCIPI DE COOPERACIÓ

Volem afavorir la cooperació enlloc de la competència, dins i fora de les nostres organitzacions vinculades a la Xarxa, buscant la col·laboració amb altres entitats i organismes públics i privats.

Pretenem construir col·lectivament un model de societat basant-nos en el desenvolupament local harmònic, les relacions comercials justes, la igualtat, la confiança, la corresponsabilitat, la transparència, el respecte...

Partim que l'Economia Solidària està basada en una ètica participativa i democràtica, que vol fomentar l'aprenentatge i el treball cooperatiu entre persones i organitzacions, mitjançant processos de col·laboració, de presa de decisions conjuntes, d'assumpció compartida de responsabilitats i deures, que garanteixin la màxima horitzontalitat possible i que alhora respectin l'autonomia de cadascuna, sense generar dependències.

Entenem que aquests processos de cooperació han d'estendre's a tots els àmbits: local, regional o autonòmic, estatal i internacional i han d'articular-se normalment en Xarxes on es visquin i es fomenti aquests valors.

5. PRINCIPI “SENSE FINALITATS LUCRATIVES”

El model econòmic que practiquem i persegüim té com a finalitat el desenvolupament integral, col·lectiu i individual de les persones, i com a mitjà, la gestió eficient de projectes econòmicament viables, sostenibles i integralment rendibles, els beneficis dels quals es reinverteixen i redistribueixen.

Aquesta “no-lucrativitat”, està íntimament unida a la nostra forma de mesurar els balanços de resultats, que tenen en compte no solament els aspectes econòmics, sinó també els humans, socials, mediambientals, culturals i participatius i el resultat final és el benefici integral.

S'entén per això que les nostres activitats destinen els possibles beneficis a la millora o ampliació de l'objecte social dels projectes així com al suport d'altres iniciatives solidàries d'interès general, participant d'aquesta manera en la construcció d'un model social més humà, solidari i equitatiu.

6.- PRINCIPI DE COMPROMÍS AMB L'ENTORN

El nostre compromís amb l'entorn es concreta amb la participació al desenvolupament local sostenible i comunitari del territori.

Les nostres organitzacions estan plenament integrades al territori i entorn social en el qual desenvolupen les seves activitats, la qual cosa exigeix la implicació en xarxes i la cooperació amb altres organitzacions del teixit social i econòmic proper, dins del mateix àmbit geogràfic.

Entenem aquesta col·laboració com un camí, perquè experiències positives i solidàries concretes puguin generar processos de transformació de les estructures generadores de desigualtat, dominació i exclusió.

El nostre compromís en l'àmbit local ens aboca a articular-nos en dimensions més àmplies per buscar solucions més globals, interpretant la necessitat de transitar contínuament entre el micro i el macro, el local i el global.

LES FINANCES ÉTIQUES

El sistema financer és el conjunt d'institucions, mitjans i mercats que canalitzen l'estalvi d'unes persones i entitats cap a unes altres persones o entitats que necessiten finançament (intermediació financera entre els estalviadors i els finançats).

El sistema financer comprèn:

- Els instruments financers (dineros, accions, etc.)
- Les institucions financeres (banques, caixes d'estalvis, etc.)
- Els mercats financers (borsa, etc.)

L'actor més conegut del sistema financer al nostre país són els bancs i, fins fa poc, també les caixes d'estalvis.

El sistema financer tradicional desenvolupa aquesta funció d'intermediació financera amb l'objectiu principal de maximitzar beneficis. Tot i així, la banca tradicional ja no realitza únicament aquesta funció d'intermediació financera. També acudeix als mercats financers realitzant grans inversions, sovint de caràcter especulatiu, sense importar en molts casos, més enllà de criteris de rendibilitat, ni quin producte financer es contracta ni quina activitat, sector o empresa s'està finançant.

Hem de ser conscients que amb els nostres estalvis, directament o indirectament, ajudem a desenvolupar un tipus d'economia i, en conseqüència, un tipus de societat o una altra.

- Sabem on van els nostres diners estalviats?
- Sabem si els nostres diners serveixen per fabricar armes o contaminar el medi ambient?
- Gestionem els nostres diners en sintonia amb els nostres valors?
- Com hem escollit la nostra entitat financera? Sabem què implica aquesta elecció?

El sistema financer ètic desenvolupa també aquesta funció d'intermediació financera, però amb l'objectiu que els diners recollits siguin tan sols una eina en favor dels projectes amb un valor afegit per a la societat des del punt de vista social, mediambiental, cultural, educatiu, democràtic, etc. Es vol recuperar l'ús social i original dels diners per ser simplement una eina que pugui generar recursos productius i no fer que els diners siguin un fi en sí mateix.

ALGUNES INVERSIONS CONTROVERTIDES DEL SISTEMA FINANCER TRADICIONAL

No existeix gaire transparència ni informació accessible sobre el destí dels estalvis i fons d'inversió dels usuaris de la banca tradicional. Aquest fet dificulta la presa de consciència per part dels clients, i que aquests exerceixin algun tipus de control sobre els seus diners. Tot i així se sap que:

- Els bancs espanyols han invertit 3.200 milions d'euros en el negoci armamentístic el qual produeix les armes que alimenten desenes de conflictes armats a tot el món.
- Els bancs inverteixen directament en grans projectes i infraestructures que desplacen comunitats i contaminen territoris o participen econòmicament en transnacionals que deteriorenen el medi ambient.
- La banca tradicional està involucrada en violacions massives de drets humans (per inversió directa o finançant les transnacionals responsables).

- El frau fiscal, o evasió d'impostos, a l'estat espanyol s'estima en uns 60.000 milions d'euros segons l'Agència Tributària. Segons aquesta agència, el 74% del frau fiscal se centra en els sectors de les grans famílies, grans empreses i gran banca (qui, a més, canalitza aquest frau a paradisos fiscals).
- Molts bancs tradicionals s'estan enriquint "movent" els nostres diners guanyant, simplement, en la fluctuació de preus i no per a consolidar cap activitat productiva o adquirir o gaudir del bé o servei en el qual està invertint. Aquests especulen amb divises, immobles i alimentació, entre d'altres. Els jocs especulatius i les variacions en el preu de qualsevol de les matèries primeres (aliments, metalls i energia) són una font constant d'amenaques per a la qualitat de vida de milions de persones, pels seus efectes en cadena.

QUÈ ÉS LA BANCA ÈTICA?

Partint de la premissa que els diners han d'estar al servei de les persones, neixen les finances ètiques i, dins d'elles, la banca ètica.

Les finances ètiques són les que fan compatible la rendibilitat econòmica i financera amb la consecució d'objectius socials i ambientals, incorporant l'ètica en el conjunt del procés del finançament.

La banca ètica (incloent les cooperatives de crèdit ètic) parteix del principi que els seus usuaris (persones i entitats estalviadores) tenen dret a saber on i en què s'inverteixen els seus diners, comproment-se com a entitat a no finançar activitats que es consideren reprovables, i optant per destinar els seus recursos només en projectes amb contingut social, ambiental i a facilitar l'accés al crèdit a persones i grups que generalment n'estan exclosos.

No es tracta, doncs, exclusivament d'administrar els diners de forma responsable des d'un punt de vista financer, sinó també fer-ho socialment i mediambientalment responsable.

Les entitats de banca ètica es dediquen a captar estalvis de persones o organitzacions, i amb aquests diners concedir préstecs a empreses o projectes que necessiten finançament, cobrant un petit interès. Amb això cobreixen els seus costos, poden remunerar uns interessos a qui els han dipositat els seus estalvis, i fins i tot tenir beneficis econòmics. Fins aquí és pràcticament la mateixa activitat que fan els bancs o entitats financeres tradicionals. Però la principal diferència amb ells és que les entitats de finances ètiques no concedeixen préstecs a qualsevol tipus d'empresa, sinó que apliquen uns estrictes criteris ètics i socials de selecció de projectes a finançar, per la qual cosa invertiran els nostres diners únicament en empreses amb un impacte social i mediambiental positiu. A més, tot això ho fan amb total transparència, quelcom totalment oposat al "secret bancari" i l'opacitat que impera en la banca tradicional.

La banca ètica està especialitzada en el finançament dels col·lectius més desfavorits, les entitats d'economia social, les ONG i les empreses més responsables amb el seu entorn humà, social i ecològic. Per exemple, prioritza els projectes de desenvolupament a països del Sud, com el comerç just, microcrèdits, petits negocis gestionats per dones; així com projectes que aposten per un model energètic renovable, bioconstrucció, biodiversitat, agricultura ecològica, comerç de proximitat, cooperatives i sectors que incloguin persones amb discapacitat o risc d'exclusió social, etc.

Cadascuna de les entitats de banca ètica es diferencia de les altres pel seu àmbit d'especialització. Així doncs, a Catalunya unes es decanten pel foment de la solidaritat cap als països del Sud (com és el cas del Projecte Fiare o Oikocrèdit), d'altres aposten pel cooperativisme i el desenvolupament comunitari (com COOP57); altres impulsen projectes que respectin el medi ambient (Triodos Bank), etc.

Ara bé, malgrat el bon estat de la banca ètica, aquesta ha d'afrontar una sèrie d'obstacles que frenen el seu creixement:

- Insuficient suport de les administracions públiques.
- Poca notorietat als mitjans de comunicació.
- Desconfiança de la població en la gestió ètica dels diners.
- Desconfiança en els resultats financers.

DIFERÈNCIES ENTRE EL SISTEMA FINANCER TRADICIONAL I L'ÈTIC

La principal diferència recau en el fet que el tradicional té com a objectiu primordial obtenir la màxima rendibilitat econòmica, mentre que l'ètic persegueix un doble objectiu: ser viable econòmicament i finançar activitats econòmiques que tinguin un impacte social positiu.

Així, les entitats financeres tradicionals acostumen a realitzar grans inversions, sovint de caràcter especulatiu, als mercats financers sense tenir en compte quina activitat productiva, financera o especulativa s'està

finançant. D'aquesta manera, els diners que dipositem en aquestes entitats poden estar finançant empreses i activitats que no s'ajusten al nostre sistema de valors, sense tenir-ne coneixement. Activitats com la producció i venda d'armament, l'explotació laboral i infantil, la destrucció del medi ambient, el comerç de drogues i màfies, etc.

En canvi, les finances ètiques busquen que els diners que dipositem en elles puguin ser una eina útil per al desenvolupament de la societat gràcies a l'afavoriment de projectes amb un alt contingut social, mediambiental, cultural, educatiu, democràtic, etc.

En definitiva, activitats que poden resultar-nos més coherents amb el nostre sistema de valors. A més, aquesta gestió es realitza sota criteris de transparència i els clients tenen dret a saber com i on està invertint l'entitat financera.

Cal tenir-ho en compte a l'hora d'invertir els nostres diners!

PRINCIPIS QUE REGEIXEN LES FINANCES ÈTIQUES

Hi ha cinc principis ètics que caracteritzen les finances ètiques. Aquests han d'estar presents en tot el procés del finançament (activitats, actituds, compromisos, etc.), doncs una entitat financera ètica ha de ser ètica a tots els nivells:

- Principi d'Ètica Aplicada: L'ètica, com un procés de reflexió contínua en l'aplicació dels criteris d'inversió i concessió de crèdits.
- Principi d'Implicació: L'entitat ha de definir a quines activitats i projectes vol invertir. Aquesta política d'inversió ha de seguir els principis i criteris ètics dels inversors.
- Principi de Coherència: Els diners s'inverteixen en projectes coherents amb els valors de l'entitat.
- Principi de Participació: La presa de decisions es realitza de manera democràtica, els socis voten i participen en la definició de les polítiques bàsiques de l'entitat.
- Principi de Transparència: L'entitat ha d'oferir als clients informació regular i pública de totes les activitats que desenvolupa i les seves conseqüències.

DADES DIVERSES

Desenvolupament al Sud.

Gairebé el 20% dels diners que dipositem a la banca ètica es destinen a projectes de cooperació al desenvolupament, a cooperatives de famílies productores que ens fan arribar productes de comerç just i a micronegocis gestionats per dones.

Invertir en comerç just és oferir finançament a famílies que s'organitzen en cooperatives participatives, i apostar per un model que garanteix rebre un preu just pel treball realitzat i beneficis per a la comunitat. També reben crèdit botigues de comerç just que permeten a la ciutadania del Nord exercir un consum crític i solidari.

La Banca Ètica ofereix microfinançaments a persones que la banca convencional exclou. Més del 75% dels receptors d'aquests préstecs són dones, que poden iniciar petits negocis que permeten mantenir a la família i sostenir la seva comunitat.

Medi ambient.

Més del 40% dels diners que dipositem a la banca ètica es destinen a projectes d'agricultura ecològica, energies renovables i preservació del medi.

La lluita contra el canvi climàtic i la generació d'alternatives ecològiques requereix finançament. La Banca Ètica inverteix a potenciar models energètics sostenibles, finançant projectes que desenvolupen les energies renovables i potenciant la bioconstrucció.

Aposta per l'agricultura ecològica, oferint crèdit a iniciatives de producció i comercialització de proximitat. També pal·lia les externalitats negatives del model econòmic actual reforestant boscos o donant suport a ONGs de defensa ambiental.

Iniciatives socials.

Més del 30% dels diners que dipositem a la Banca Ètica es destinen al treball cooperatiu, a iniciatives empresarials d'inserció social, a projectes culturals i educatius, a la promoció de la vida i valors comunitaris. La Banca Ètica cerca la transformació de la societat i entén que això implica potenciar una altra educació, art i cultura a l'abast de tothom, practicar un oci responsable, entendre la salut de manera integral, promoure iniciatives de creixement personal i l'enfortiment de l'economia solidària.

Aposta pel treball en cooperatives, com a forma organitzativa democràtica i participativa, i per iniciatives que inclouen sectors poc reconeguts a la societat: persones amb discapacitat, en risc d'exclusió social, gent gran, etc.

Informació extreta de xarxa.net, vilaweb.cat, fets.org, setem.org, demanabancaetica.org i oikocredit.es

L'INTERCANVI SOLIDARI

(Per Juan Barreto – Correo del Orinoco - Veneçuela)

L'**Intercanvi Solidari** constitueix un sistema que no necessita la intervenció d'intermediaris i afavoreix l'intercanvi de productes, serveis i coneixements entre la gent (o també anomenats "prosumidors", unió de productors i consumidors, així se subratlla la no diferenciació de les funcions de l'intercanvi). Un element fonamental de l'intercanvi solidari és la vinculació entre producció i consum, amb la finalitat de contribuir a l'enlairament de capacitats productives moltes vegades no reconegudes socialment. La lògica de l'intercanvi solidari difereix radicalment de la lògica del mercat capitalista, ja que promou el reemplaçament de la competència, el lucre i l'especulació a canvi de la reciprocitat entre les persones, l'orientació cap a valors solidaris, identitaris i ecològics.

Pot haver-hi l'intercanvi directe, que permet l'intercanvi simultani de productes, béns o serveis de valor equivalent, o l'intercanvi multi recíproc, que facilita l'intercanvi entre moltes persones, en diferents moments, amb productes de diferent valor. Lògicament, aquesta segona modalitat no requereix la coincidència de necessitats entre dues persones o l'equivalència del valor dels productes, serveis o coneixements objecte de l'intercanvi. Des del govern s'ha donat suport al desenvolupament d'aquesta segona modalitat, que requereix major logística i major participació, ja que possibilita resoldre les limitacions de l'intercanvi directe mitjançant l'ús d'una moneda comunal, emesa i administrada pels mateixos prosumidors. La circulació de la moneda està restringida a cada sistema (comunitat o grup de comunitats) i es distribueix de forma equitativa entre els que hi participen, assegurant que la "riquesa" generada a escala local romangui a la comunitat.

L'efectivitat de l'intercanvi rau en el compromís de la gent que participa en el sistema per respectar les regles de funcionament, entre les quals es destaquen el no acaparament de productes ni de monedes comunals, ja que aquesta última és part de la propietat col·lectiva i compleix la funció social de facilitar l'intercanvi.

(Ajuntament de Barcelona)

Les **Xarxes d'Intercanvi Solidari** tenen com a objectiu la dinamització de les relacions socials de cooperació entre els membres d'un determinat àmbit o espai de convivència a la ciutat (barris o escales de veïns, centres o projectes educatius i sanitaris, esportius...) per millorar el benestar quotidià de les persones. Algunes iniciatives d'intercanvi solidari són els bancs de temps, les xarxes d'intercanvi de béns i de coneixements i les cooperatives de consum agroecològic.

Valors com la solidaritat, la cooperació, la reciprocitat i la transparència es troben a la base d'aquestes experiències, i totes elles pretenen entendre i reforçar els vincles ciutadans.

Les xarxes d'intercanvi solidari pretenen donar resposta a necessitats ciutadanes fora dels circuits convencionals i s'han desenvolupat a partir de l'aportació de persones i col·lectius socials.

Aquí tens alguns enllaços que poden ser del teu interès: la Coordinadora Catalana d'Organitzacions de Consumidors de Productes Ecològics, els Bancs de Temps de diverses ciutats i el portal web intercanvis.net

BANCS DE TEMPS

(www.bancdetemps.org)

EL BANC DE TEMPS DE LLEIDA

El Banc de Temps de Lleida està format per un **grup de persones disposades a ajudar-se mútuament mitjançant l'intercanvi d'habilitats, talents i experiències**. Les persones inscrites en el Banc de Temps ofereixen serveis i poden demanar aquells que necessitin per cobrir les seves necessitats.

En un banc de temps **els socis intercanvien serveis a canvi de temps**. La unitat d'intercanvi no és el diner, sinó una unitat de temps, normalment l'hora. Qui ha guanyat una hora, per exemple ajudant una veïna que no llegeix bé el català a llegir uns textos legals, després la pot canviar per un altre dels serveis que ofereix el banc: un massatge, ajuda per arreglar un moble trencat, o una hora de conversa amb un parlant de la llengua que estudia.

De serveis com aquests en fem cada dia. Però moltes vegades, en una ciutat en la qual els veïns cada cop es coneixen menys, no sabem a qui demanar-los. I fins i tot, algunes vegades, encara que ho sapiguem, ens fa vergonya. A més, en un banc de temps els intercanvis no han de ser amb la mateixa persona, “A” fa un servei a “B” i “A” amb l'hora que guanya demana un servei a “C”.

Al nostre barri, a la nostra ciutat, hi ha molta gent amb moltes capacitats que, per culpa d'aquesta comunicació, no les fan servir. Per exemple, algú podria desitjar aprendre a cosir, i una anciana potser necessita algú que li porti la compra a casa. Si aquesta anciana fa una classe de costura, guanya un temps que després donarà a qui li porti la compra a casa. Com que la unitat bàsica és l'hora, el que s'intercanvia és el temps dedicat, independentment del servei que s'ofereixi.

Per què un banc de temps?

La vida urbana fomenta l'individualisme. El sistema econòmic actual, basat en la competència entre persones, també l'afavoreix. Aquest individualisme, encara que hagi estat útil en la consecució de les llibertats individuals, corre el risc, en desarticular la societat civil, de fer-nos desentendre de les nostres llibertats polítiques i les responsabilitats que aquestes comporten. Per una ciutat més democràtica, és convenient crear bones xarxes relacionals i participatives. **En un context de crisi com l'actual, incentivar pràctiques de bon veïnatge i propiciar valors com la solidaritat i la participació en els afers de la ciutat ens pot fer bé a tots.** El banc de temps, en tant que ens fa a tots “donadors”, ens fa sentir útils i ens ajuda a prendre consciència del nostre paper en la vida social; de la mateixa manera, en tant que “rebedors”, ens ajuda a comprendre la nostra dependència dels altres.

Quins són els objectius del Banc?

El Banc de Temps de Lleida proposa fomentar les relacions socials i la igualtat entre diferents estrats econòmics, grups d'edat o orígens. Aquesta xarxa de suport comunitari potencia l'ajuda mútua i pretén resoldre necessitats de la vida quotidiana alhora que accedir a serveis sense utilitzar diners.

Els valors que pretén promoure el banc es poden resumir en:

- La coneixença, la igualtat, la confiança i la cooperació.
- La conciliació de la vida personal, familiar i laboral.
- La integració social de les persones que experimenten aïllament i/o disposen de menys recursos.
- El foment de l'autoestima.
- El foment de les relacions veïnals en general.
- El foment de les relacions intergeneracionals i interculturals.

En definitiva, aquesta proposta no vol ser altra cosa que l'estímul per posar en contacte totes aquelles persones o grups que d'alguna manera o altra posen el seu gra de sorra per a la cohesió i la construcció d'un barri i una ciutat més humana.

Quins beneficis obtenen els socis del Banc?

- Comprovar que ajudant-nos els uns als altres podem millorar la nostra qualitat de vida i/o la del nostre entorn.
- Saber que quan necessitem algun servei, algú ens ajudarà.
- Aprendre a demanar ajuda. Estem tan acostumats a pagar per tot que ja no en sabem. En aquest sentit, la pràctica del donar ens pot fer recuperar el sentit del demanar.
- Valorar més el temps que dediquem a coses no remunerades.
- Conèixer persones que d'altra manera no hauríem conegut.
- La pràctica del donar revalor la pròpia identitat i promou l'autoestima.
- Com que tots els socis poden donar i oferir uns serveis que només es comptabilitzen en funció del temps dedicat, independentment del servei, tots els socis són iguals.
- Associar-se al banc de temps pot ajudar una persona nova a la ciutat o sense vincles socials, a integrar-se.

Com es realitzen els intercanvis?

Un cop fet el procés d'inscripció, els membres del Banc de Temps reben una contrasenya personal per entrar a la web i poden començar a donar i rebre temps. Les habilitats, necessitats i disponibilitat de tots els usuaris estan emmagatzemades a la web del banc de temps de manera que els socis poden accedir a totes les demandes i ofertes, de forma generalitzada o bé acotant per categories (art i artesanía, compres i comerç, cuina, cultura, cura d'animals, ensenyament, esports i animació, informàtica, lleure, obra i construcció, psicologia, salut i cura de persones, servei tècnic, teràpies alternatives, transport, treballs de jardineria, treballs de la llar, etc.)

En el moment que es troba el servei que es necessita, el membre del banc de temps pot accedir al llistat de les dades de contacte, on troba el telèfon i el correu electrònic de la persona que ofereix el servei.

Els dos usuaris es posen en contacte i concreten els detalls del servei: en què consisteix exactament, lloc i data de trobada, materials necessaris i el temps que es pot trigar a fer el servei.

Com es paguen els serveis?

Després de l'intercanvi, el membre del banc de temps que ha rebut el servei realitza una transferència (de temps) al membre del qui l'ha rebut.

El programari del banc del temps grava i comptabilitza totes les transaccions fetes entre usuaris, sumant o restant hores (si s'ha ofert o demandat un servei) de manera que ens ofereix un resum del saldo restant.

Si no es disposa d'accés a Internet es pot demanar que es faci la transferència des de la secretaria del Banc de temps.

Com funcionen els tallers?

A banda d'oferir serveis de manera individualitzada, també es poden oferir a un grup de persones. Per exemple, organitzant un taller a tots els membres del Banc. En aquest cas, el temps que es rebrà serà el que s'ha trigat a preparar i impartir el taller i el transferirà la Secretaria del Banc del Temps. Als assistents al taller o curs se'ls restarà una quantitat en minuts acordada abans del taller. En general, encara que un taller duri 1 hora, al haver-hi diversos assistents, només caldrà pagar una part en minuts.

Com inscriure's?

Per formar part del Banc de Temps només cal quedar un dia, prendre nota de les teves dades i explicar-te com funciona el programa.

La participació en el Banc de Temps no suposa el pagament de cap quota. Ens financem per aportacions i treball voluntari. Demanem, però, que si es pot, en el moment de la inscripció es paguin 4 euros per cobrir les despeses d'una assegurança de responsabilitat civil i accident pels associats.

ALTERNATIVES A UN MÓN MÉS JUST I SOLIDARI

(Resum d'una conferència impartida a Palma de Mallorca el 25-1-2008 pel catedràtic d'Economia Aplicada a la Universitat de Màlaga, i membre d'ATTAC, Juan Torres López)

Juan Torres hi desplega la necessitat de canviar certes polítiques econòmiques que semblen inevitables i les mentides que, a base de fer-ne repeticions continuades, els partidaris del neoliberalisme han aconseguit introduir en el subconscient de les persones com a veritats absolutes.

Per a Juan Torres, el compromís per intentar que les coses siguin d'una altra manera, no solament és un compromís possible i desitjable, sinó que es tracta d'una qüestió d'urgència, atesa la situació mundial actual.

Les quatre idees bàsiques del discurs neoliberal que s'han anat imposant com a veritats immutables són aquestes:

- Els recursos mundials són limitats, en un món on predomina l'escassetat.
- El mercat és el mecanisme més eficient per distribuir els recursos.
- La incorporació als mercats globals esdevé imprescindible
- No hi ha cap altra política econòmica factible.

Sobre la manca de recursos, el darrer informe publicat per la FAO (Organització de Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació) demostra que amb els recursos disponibles actualment al planeta, es poden alimentar dotze mil milions de persones, pràcticament el doble de la població mundial actual.

Segons l'ONU, serien necessaris entre seixanta i setanta mil milions de dòlars anuals per impedir la mort d'éssers humans per causes evitables.

En termes absoluts, això que pot semblar una gran xifra, no és ben bé així, si la comparem, per exemple, amb les injeccions de liquiditat que ha fet els darrers mesos el Banc Central Europeu, o amb el bilió de dòlars de despesa militar mundial anual o amb els dos bilions que circulen diàriament en operacions especulatives sense cap contraprestació productiva.

Totes aquestes dades demostren per si mateixes que els recursos mundials no són ni escassos ni insuficients; sinó que el problema veritable rau en la seva distribució inadequada.

Amb la globalització, aquest problema s'ha anat agreujant encara més. No s'han produït increments en els salaris reals, i s'han provocat espectaculars pujades dels beneficis empresarials.

El Govern i les regulacions semblen un obstacle per a l'eficient activitat dels mercats. Així ho demostren els intents de flexibilitzar el mercat laboral amb el pretext d'un millor funcionament, encara que sigui a costa de reduir els drets de les persones més vulnerables.

Tot i això, quan les grans empreses travessen dificultats serioses, sempre exhorten el Govern a intervenir-hi i que acudeixi a rescatar-les, encara que això atempti contra la política de mercat lliure.

Els rics mai no han tingut un discurs tan fals, cínic, injust i vergonyós com ara. Obligaren els països menys desenvolupats a obrir fronteres als seus capitals i empreses, cosa que teòricament els havia d'ajudar a desenvolupar-se.

Aquests hi accediren amb la confiança que aquesta obertura seria recíproca, obrint-se'ls els mercats dels països del Nord als seus productes. Però es troben que els països poderosos els tanquen les portes.

Un exemple ben clar és el sucre, un producte del qual Europa és el productor mundial més gran, gràcies als subsidis, ja que el seu cost de producció és el més elevat del planeta. Com a conseqüència, s'enfonsen els productors dels països més desfavorits. Aquest esquema es va repetint en múltiples i diversos productes.

El discurs del mercat lliure és un discurs completament fals. Els rics recorren al suport del Govern, a la protecció de l'Estat i a les barreres al comerç lliure, quan això els interessa.

Actualment els països més rics sembla que volen eliminar aquestes fronteres a les importacions dels països en desenvolupament; però el problema radica en el fet que ja s'ha aconseguit acabar amb els seus productors.

Es diu que vivim en la globalització, i que, per això mateix, no es pot fer res a escala nacional, i que s'han de resoldre els problemes globalment. La globalització de les relacions humanes seria magnífica, però la realitat demostra que només se n'ha globalitzat una part, d'aquestes relacions socials.

Els diners tenen llibertat de moviment completa en un món global; però no passa el mateix amb els éssers humans; és més, ni tan sols el comerç està globalitzat.

És cert que s'han globalitzat els problemes. Però no s'han globalitzat els instruments que permeten fer-hi front, a aquests problemes.

Per què no es globalitza la democràcia i els mecanismes democràtics de presa de decisions? Per què no hi ha impostos globals, ni mecanismes de distribució de la renda a escala global?

Amb aquesta falsa globalització, els governs veuen reduïda la seva capacitat de maniobra per fer front als problemes socials. L'adopció de mesures contràries als poders econòmics provocarien una fugida immediata de capitals cap a altres destinacions.

La darrera "realitat" contestada és que no es pot fer res per canviar les coses. Seria suficient amb el 4 % o el 5% de la riquesa de les 250 persones més riques del Planeta per complir amb els Objectius del Mil·lenni de Nacions Unides!

Allò que cal, en termes econòmics, per abordar els problemes bàsics de la humanitat, és mínim. No hi ha un problema de manca d'alternatives. Amb reformes fiscals mínimament equitatives, amb una distribució de la renda una mica menys "desigualitària", n'hi hauria prou.

El problema real és que els rics no estan disposats a cedir ni el més mínim de tots els seus privilegis i guanys.

Encara que pugui semblar que individualment no podem fer res per canviar les coses, podem anar fent passes perquè tot arribi a canviar.

FAM I OBESITAT AL MÓN, CRIMS CONTRA LA HUMANITAT

(Article de Laia Altarriba, amb l'assessorament de Joan Benach, al blog elcritic.cat 04/11/2015)

Dedicaràs cinc minuts a llegir aquest article. I quan arribis al final hauran mort gairebé 200 persones per culpa de la fam (60 de les quals, menors de 10 anys).

Però la desigual alimentació a nivell mundial no només provoca que milions de persones es trobin que no tenen res per menjar o massa poc per a què el seu cos resisteixi. I és que, en acabar aquestes línies, també hauran mort 25 persones adultes per culpa del sobrepès o l'obesitat.

I encara n'hi ha més: mentre vagis llegint el que t'expliquem, hi ha **795 milions de persones que passen gana al món**. Una xifra que s'ha reduït en 216 milions de persones (la major part de les quals a la Xina), però que encara queda molt lluny dels 500 milions a les quals es volia arribar amb l'Objectiu del Mil·lenni número 1 "eradicar la pobresa extrema i la fam" per al 2015.

A l'altre extrem de la balança, al seu informe del 2015, l'**Organització Mundial de la Salut (OMS)** alerta que més de **1.900 milions de persones més grans de 18 anys tenen sobrepès**, dels quals més de 600 milions són obesos. Entre els infants, **42 milions de menors de cinc anys tenen sobrepès**. I les xifres van en ascens, ja que el mateix informe revela que l'obesitat s'ha més que doblat des del 1980 i per ara no hi ha perspectiva de descens ni de frenada.

Mentrestant, des de l'ONU, l'exrelator especial pel Dret a l'Alimentació, Jean Ziegler, ens recorda que "l'agricultura mundial podria alimentar normalment amb 2.200 calories diàries 12.000 milions de persones, i només som 7.000 milions".

ELS ALIMENTS BÀSICS, EN MANS DE LES MULTINACIONALS

Jean Ziegler i els successius relators especials de les Nacions Unides pel dret a l'alimentació, asseguren que hi ha menjar per a tothom. Què és el que fa, doncs, impossible una distribució adequada del menjar i un consum sa i equilibrat d'aliments? Principalment ho impossibilita l'especulació que fan les grans empreses amb els aliments als mercats internacionals en els diversos moments del cicle: des de la producció i definició de preus fins a la comercialització, distribució i consum.

Els tractats de comerç internacionals liderats per l'OMC (Organització Mundial del Comerç) han aconseguit afeblir la capacitat de control dels estats sobre els preus dels productes, inclosos els aliments de primera necessitat. Això deixa productes com el blat, la soja o l'arròs a l'empena dels preus que es marquen als mercats borsaris. I aquesta especulació arrossega milions de persones a viure miserablement, en una muntanya russa

on, quan més cars són els productes, més beneficis pels inversors, i quan cauen els preus, els petits productors s'arruïnen i queden en mans de transnacionals.

El poder d'aquestes empreses transnacionals de l'alimentació és enorme. Hi ha quatre companyies que controlen, segons Oxfam, més del 90% del comerç mundial de cereals. Se les coneix popularment com a ABCD, per les seves inicials: ADM, Bunge, Cargill i Dreyfus. I el seu poder va en augment a l'hora de marcar les polítiques agràries dels organismes internacionals i dels estats productors.

A Catalunya s'han fet diverses campanyes per aconseguir que les entitats financeres no oferissin als inversors la possibilitat d'invertir en matèries primeres, ja que és una pràctica que alimenta l'especulació d'aliments. Una de les campanyes la va impulsar VSF Justícia Alimentària Global perquè el Banc Sabadell deixés d'oferir als clients el fons d'inversió BS Commodities, que opera amb aliments com blat, soja i blat de moro, però el subdirector de l'entitat financera, Cirus Andreu, es va negar en seu parlamentària a replantejar-se aquest fons perquè és "important, eficaç i necessari per als inversors". En canvi, sí que va tenir èxit la campanya contra el dipòsit 100 Natural de Catalunya Caixa, que operava amb sucre, cafè i blat de moro. La pressió exercida va aconseguir que l'entitat retirés el dipòsit i que es comprometés a no comercialitzar amb nous productes que especulessin amb aliments.

Dos casos recents mostren com els mateixos interessos comercials i especulatius poden provocar, d'una banda, fam en un racó del món i, de l'altra, obesitat en una altra àrea geogràfica. Examinem-los per separat.

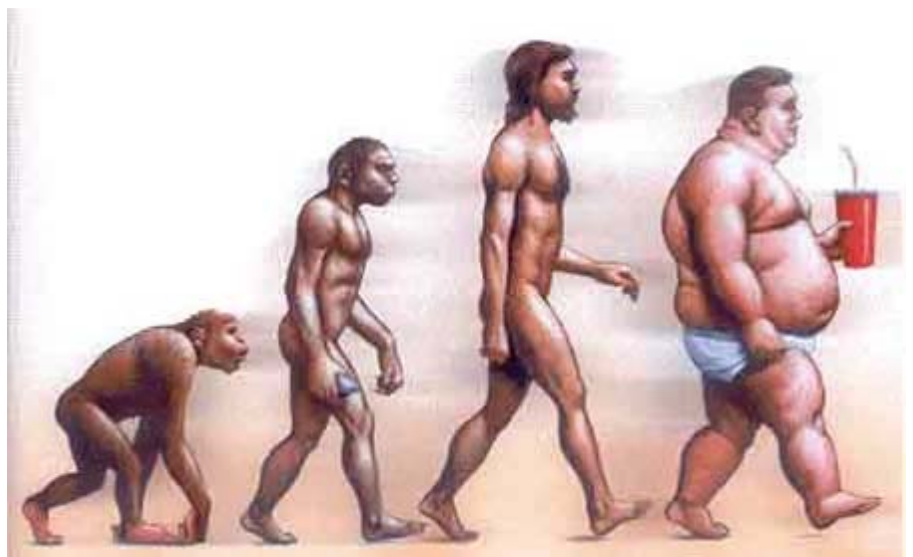
FAM A LA BANYA D'ÀFRICA

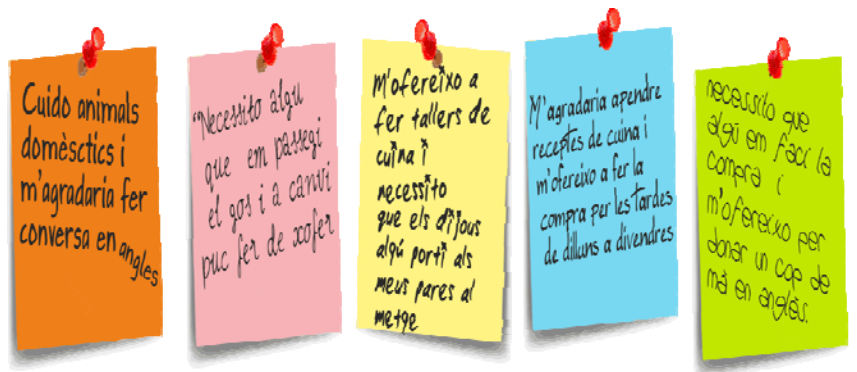
VSF Justícia Alimentària Global alerta que "gairebé 2.000 milions de persones al món (una de cada tres) utilitzen més del 50% dels seus ingressos per adquirir menjar, així que els efectes de la pujada dels preus alimentaris per a aquestes persones són devastadors". I això és el que va succeir el 2011 a la banya d'Àfrica. L'encariment dels productes bàsics a la borsa de Chicago, on s'estableixen els preus mundials de les matèries primeres, va desfermar una crisi que va posar en perill la vida d'uns 12 milions de persones a Somàlia, Kènia, Etiòpia i Djibouti per culpa de la fam.

LLIURE COMERÇ I OBESITAT A MÈXIC

Mentrestant, a l'altre extrem, diversos estudis han relacionat directament l'augment del sobrepès i l'obesitat a Mèxic l'últim quart de segle amb el Tractat de Lliure Comerç d'Amèrica del Nord, signat amb els Estats Units i el Canadà el 1988. Segons un informe presentat el 2012, aquest tractat ha comportat transformacions en l'agricultura i també en els patrons de consum i, com a conseqüència, "la dieta mexicana ha canviat del menjar bàsic tradicional a un altre de molt calòric, processat i d'origen animal, que tendeix a ser més alt en greixos i sucres afegits". "L'americanització", assegura aquest estudi, és el que està "engreixant i, com a conseqüència, matant la societat mexicana". I és que l'obesitat i sobrepès són responsables, segons l'OMS (Organització Mundial de la Salut), del 44% de casos mundials de diabetis, del 23% de cardiopaties isquèmiques i d'entre el 7-14% de determinats càncers.

"No hi ha manca d'aliments, sinó d'accés a l'alimentació, de voluntat política i governamental per fer-la arribar als pobres que la necessiten. Un crim contra la humanitat, no? Per això jo dic que un nen que mor de fam és un nen assassinat", conclou Jean Ziegler. És a dir, 60 infants més assassinats en acabar de llegir aquesta darrera frase.

coop57

OIKO
CREDIT

fiare
BancaEtica

Triodos Bank

PERSONES LOCALS

JOSEP RAURICH COTS

El Josep va néixer a Bellpuig el 24 de març de 1966, on va estudiar l'EGB, excepte quan tenia 9 i 10 anys que va estudiar a l'Escola del Tibidabo de Barcelona.

Amb 16 anys, gràcies als primers diners que havia guanyat treballant, es va comprar un ciclomotor Mobylette de 49 cc. Des d'aleshores i durant molts anys, la seva dèria van ser les motos i els cotxes.

Tan aviat com va fer els 18 anys, es va treure el carnet de cotxe i de moto, comprant-se un Simca 1200 un any després. Els cotxes li duraven molt poc temps, havent de canviar-los molt sovint. Inclús se li va cremar una "cabra" (Citröen 2 cv) per culpa d'un accident que va tenir, sense que hi prengués mal.

Quan tenia 21 anys va començar a sortir amb la Pepita, la seva esposa.

Al complir 26 anys es va comprar una moto Honda 600 CBR, amb la que va fer molts i llargs desplaçaments, així com alguna que altra "cursa" per carreteres més aviat perilloses.

El 24 d'abril de 1994, acabats de fer els 28 anys, a la carretera de Vallbona de les Monges, va perdre el control de la moto en un doble revolt i va sortir violentament impulsat contra la barana de seguretat, amputant-se-li la cama esquerra. Va parar un cotxe que casualment conduïa un metge, el qual va trucar a l'ambulància de Bellpuig.

"Recordo que perdia i recuperava la consciència intermitentment i que tenia molta set. També recordo que no tenia cap mobilitat de cintura cap avall. De camí a l'hospital Arnau de Vilanova, els efectius de la Guàrdia Civil van demostrar una coordinació absoluta situant-se a cada semàfor per tallar el trànsit, guanyant un temps molt valuós per a mi", explica el Josep.

Van passar molts mesos, amb moltes operacions i molt de patiment, i un diagnòstic definitiu: amputació de la cama esquerra i lesió irreparable de la cama dreta, la qual li permet aguantar-se dret amb l'ajuda de les croses durant una estona, per a realitzar determinades tasques. Fora d'això, és totalment autosuficient.

Encara no havien passat dos anys, però, que ja es tornava a examinar per a poder portar cotxes adaptats per a discapacitats, comprant-se un Hyundai totalment personalitzat.

Amb la Pepita, es van construir una casa adaptada a Bellpuig i van anar a viure junts, casant-se posteriorment i tenint a la Montserrat. La passejada la van fer a Nova York, una de les ciutats més adaptades del món, segons diu el Josep.

També va començar a jugar a bàsquet i a tennis (amb cadira de rodes) al complex esportiu de La Caparrella, a Lleida, participant en nombrosos torneigs de tennis. Actualment hi segueix jugant però ja no participa en les competicions.

El Josep forma part de l'Associació de Paraplègics i Discapacitats Físics de Lleida, ASPID, essent-ne durant uns quants anys president del club esportiu.

Durant els quatre anys de l'anterior legislatura municipal de Bellpuig, va ser col·laborador de l'Ajuntament, i en aquesta és regidor d'Obres i Serveis.

Entrevista que vaig fer al Josep, el 8 de febrer de 2016:

Què vas pensar quan et vas adonar de la gravetat de la teva lesió?

La primera setmana la vaig passar a l'hospital Arnau de Lleida, esperant si em moria o no, sense que m'adonés de gran cosa. Després em van traslladar a Barcelona, ja que van veure que em podia recuperar.

Quan em van dir que em faltava una cama, estava molt sedat i no era jo al 100%. És a poc a poc que et vas adonant del que hi ha. Quan realment vaig pensar "què faré?", "com m'anirà?" i tot això, va ser al cap de molt temps, ja que tot era una mica incert i no sabia com quedaria.

Fins a ser una mica independent va passar molt temps. Vaig estar un any o més pla en un llit i m'ho havien de fer tot! I, fins que no vaig poder començar a caminar amb muletes, van passar uns tres anys, fent recuperació cada dia.

Quan vas començar a assumir la teva nova situació i fins a quin punt l'has superada?

Per assumir-ho del tot van passar uns dos anys. Qualsevol que quedi en cadira de rodes, fins al cap d'un o dos anys no sap realment en quina situació quedarà.

I pel que fa a superar-ho, al 100% jo sempre dic que mai, però sí que ho he superat molt. Arribes a un punt en què ja t'hi has adaptat i la vida normal és tal com estic ara, però sempre hi ha alguna cosa que t'amarga i enyores com estaves abans. Però ho acabes acceptant. Només hi ha dues possibilitats: o et quedes estancat a casa, com un vegetal, o tires endavant i del que t'ha quedat n'hi treus el màxim profit, que és el que jo faig.

Hi ha gent pessimista i gent optimista. Hi ha gent amb ganes de tirar endavant i gent que de no res en fan una depressió. En el meu cas ni tan sols em va fer falta atenció psicològica, només dues vegades em va passar a veure una psicòloga a l'hospital, la qual em va dir a la segona visita que no vindria més perquè jo no la necessitava, ja que tenia les coses molt clares. La millor teràpia és la relació continuada amb companys que s'hagin trobat en la mateixa situació.

En algun moment et vas sentir “culpable” del que t’havia passat?

Això ho tinc ben clar: l'únic culpable sóc jo. Ara bé, el que em va molestar més d'aquest accident és que jo, de jove, havia estat molt inconscient, havent tingut fins a sis o set accidents de cotxe, algun deixant-lo ben destrossat, i no m'havia passat res! I ara, que ja començava a posar coneixement, que havia muntat una empresa, que amb la Pepita ja parlàvem de fer-nos una casa, i corria menys que abans... ostres, ara em passa això! És el que he trobat més injust de la meva vida.

El culpable sóc jo, però això em va molestar; si m'hagués passat amb 18 o 24 anys ho hagués entès, però en aquell moment no. Sí que és cert que corria bastant amb la moto, ja que era una moto precisament per a córrer, però vigilava molt més que abans.

Per què creus que passen aquestes coses?

Durant els dos primers anys, les preguntes que més em vaig fer van ser: “què va passar?”, “com va passar?” i, sobretot, “per què jo?”, “què hagués pogut fer perquè no hagués passat?”, sense trobar-hi resposta. Després, per sort, hi deixes de pensar. Hi ha moltes coses que no tenen explicació i aquesta és una d'elles. Per què passen? No sé si és que tot està predestinat o no, no ho crec ni ho deixo de creure. Simplement no ho sé. Passa i punt.

Tot i així, has reconegut que amb la moto t'exposaves molt, no pot ser aquesta una raó suficient perquè això passés?

Sí, tens raó! Però, a la vida, potser t'has d'exposar una mica per treure'n més satisfacció i sentir-te més realitzat.

Et vas sentir sempre “ben acompanyat” durant la teva convalescència? I després?

Tant per part de la família, com dels amics, com de la Pepita (sobretot per ella) em vaig sentir molt ben acompanyat sempre, molt! Tindre cada cap de setmana, a Barcelona, 8, 10 o 15 persones a l'habitació, no té preu! I això va durar fins que ja feia temps que era a Bellpuig i començava a sortir al carrer. Estic ben convençut que en aquest aspecte sóc un dels accidentats més afortunats.

Què en penses del comportament dels altres cap a les persones amb discapacitat?

N'hi ha de tots els colors. Hi ha persones a les quals no els hi notes res quan et tracten, però n'hi ha altres que em molesta com ho fan: com si fossis un inútil total, com si no servissis per res. A mi no em molesta, per exemple, que m'obrin una porta quan vull entrar, o que m'ajudin en qualsevol altra situació; el que sí que em molesta és quan em tracten amb compassió i “es passen”.

Això em passava sobretot als primers anys en què algunes persones grans del poble sempre em deien “ai, pobret...” possiblement per desconèixer que tenint-me llàstima em feien més mal que bé.

Hi ha persones que es mostren massa compassives, poc naturals, i això és el que menys ens agrada a les persones que passen a una situació com la meva. Tinc un amic que s'ho va passar molt malament i durant molts anys per culpa del comportament exagerat d'algunes persones. Per sort, a mi no em va afectar gaire, tot i que em molestava una mica, això sí.

Aquest detall l'hauria de tenir en compte tothom, inclús quan parlen amb una persona amb una malaltia greu com ara el càncer: si la tracten amb massa compassió pot ser que l'acabin d'enfonsar.

Has notat solidaritat o suport en la gent?

He notat de tot. Hi ha hagut amics molt propers que m'han donat un suport normal, i hi ha hagut gent molt llunyana que ho ha fet més que alguns amics íntims. Tot i així, mai no he retret a ningú si m'ha donat més o menys suport, ja que cadascú ha de fer el que li sembli millor, sense sentir-se obligat a fer més. El que es faci que sigui de tot cor, no pas forçat.

Quines són les principals dificultats que et trobes en la vida diària, i com es podrien solucionar? (per exemple, la qüestió de les barreres arquitectòniques)

En la qüestió de les barreres arquitectòniques sobretot demano una cosa: que tot el que es faci de nou compleixi les normes vigents, això ja seria un gran pas. Després, anar millorant les coses anteriors mal fetes.

Fer les coses bé de nou en nou no costa gaire més que fer-les malament, però si s'han de refer després, aleshores sí que costen molt. Aquí Bellpuig mateix, s'han fet molts edificis darrerament que no compleixen les

normes vigents, i s'han obert nous comerços sense tenir en compte l'alçada dels esglaons de l'entrada. També hi ha coses ben fetes, com ara el Teatre Armengol.

A mi no és que m'afecti gaire perquè realment amb la cadira de rodes em defenso molt, podriem dir que "sóc un tot terreny". Viatjo molt i visito coses que pot semblar impossible. Però no tothom ho pot fer i cal tenir-ho molt en compte.

Què els hi diries als joves que van en moto?

Els hi diria el mateix que els hi deuen dir els seus pares: Vigila! Siguis prudent! Vigila i controla!

Una moto, com més gran és, més corre i, per tant, més s'ha de vigilar. A més, la carrosseria de les motos són els propis conductors.

I torno a dir el que deia abans, les noves baranes de les carreteres s'haurien de fer protegides contra els impactes dels motoristes, i no totes s'hi fan. En molts accidents això representa la vida o la mort del motorista (en el meu cas no hauria perdut la cama).

Vols dir alguna cosa més?

La meua vida m'ha canviat molt, és veritat, però durant aquests 22 anys he tingut la sort que la meua dona ha estat sempre al meu costat i m'ha ajudat molt; també he gaudit de l'alegria que porta haver tingut una filla, per tant, sóc feliç.

Que m'hagués agradat no tenir l'accident?, no cal ni dir-ho, clar que sí! Però considero que he superat molt bé tant les barreres arquitectòniques com portar la vida que porto, tot i l'accident que he tingut. Sí que hi deu haver diferència entre la vida que porto i la que hauria pogut portar sense l'accident, però intento no notar-la aquesta diferència. Faig un parell de viatges cada any, jugo a tennis molt sovint, etc., el que passa és que tot això jo ho faig amb cadira de rodes i els altres no... i ja està! A més, per sort, avui en dia hi ha moltes més coses i feines que es poden fer assegut que no pas uns anys enrere, com ara utilitzant un ordinador, etc.

Només hi ha una cosa que em costa d'aguantar, i és el dolor que m'ha quedat (en diuen "dolor fantasma"). Jo, cada dos per tres m'he de prendre calmants. Puc passar-me un parell de setmanes sense notar res i, de sobte, tenir molt de dolor durant dos o tres dies.

També vull comentar que, diuen, els diners no fan la felicitat, però hi ajuden; doncs, si vas en cadira de rodes encara hi ajuden més! En aquestes situacions es necessiten ajudes econòmiques que a l'altra gent no els fan falta, però, malauradament, aquestes ajudes han estat molt retallades. Per exemple, avui en dia, potser no em podria fer una casa adaptada com em vaig fer aleshores i em costaria molt comprar-me un cotxe adaptat.

Per acabar, reconec que sóc un gran lluitador i que, per tant, hi he posat molt de la meua part per a sortir-me'n i tirar endavant, tot i haver tingut èpoques amb "baixons".

I... res més!

Moltes gràcies per les teves explicacions tan sinceres.

RAMON MARTÍ CARDONA

A mesura que les persones ens anem fent velles, el normal és que vagin disminuint les nostres responsabilitats laborals i familiars i que cada vegada dediquem més temps a tenir cura de nosaltres mateixos, fins que arriba un moment que ja no ens podem valdre i són els altres els que ens cuiden.

Però no sempre és així. Hi ha casos en què com més gran es fa una persona, més “feina” se li presenta. Un d’aquests casos pot ser l’etapa en què es té cura dels néts. Etapa més aviat curta i molt “agraïda” que mai sobrepassa les possibilitats dels avis.

Però hi ha altres casos en què, per raons econòmiques, familiars o de salut, les obligacions requerides a les persones ja grans van augmentant a mesura que envelleixen. Això sol passar quan un familiar malalt, o dependent per altres raons, depèn exclusivament i sempre d’una o dues persones ancianes.

D’aquests casos possiblement tots en coneixem, sobretot si vivim en un poble. A Bellpuig n’hi ha uns quants que són grans **exemples d’abnegació envers la família**. Sense voler desmerèixer de cap manera els altres, ja que tots mereixerien sortir aquí, en destacaré un entrevistant el seu protagonista el 2 d’octubre de 2016. Em refereixo al Ramon Martí Cardona (**de 87 anys**), marit de la Maria Cunillera Solé (**de 84 anys i impossibilitada des de fa 12 anys**).

Ramon, qui ets?

Sóc el Ramon Martí, nascut fa 87 anys en aquesta mateixa casa, que en deien cal Mingot, i he viscut sempre a Bellpuig. Vaig començar a treballar als 14 anys de pagès, després a l’Avícola Figueres i finalment a Càrniques Gemi. Estic casat amb la Maria Cunillera des de fa 61 anys i tenim un fill, una filla i tres néts. De jove jugava a futbol i de gran a la petanca. El club de petanca de Bellpuig el vaig fundar jo (de la qual cosa me’n sento molt orgullós) i en vaig ser president (compto que encara ho sóc ara, no ho sé segur); també vaig ser president de la Congregació dels Dolors i de La Joia d’Envellir.

Què li va passar a la Maria?

Per la Festa dels Dolors de l’any 2004, any que se celebrava el 300 aniversari de l’arribada de la Verge, havíem de ser Priors els membres de la Junta de la Congregació, de la qual jo n’era el president. Uns dies abans d’aquesta festa, l’1 d’abril exactament, la Maria va caure a causa d’un atac cerebral. Li va quedar paràlitzat per sempre tot el costat esquerre i, per tant, es va quedar sense cap possibilitat de moure’s. Va estar ingressada a Lleida un any i mig, després vam tornant cap a casa on hi vivim tots dos, excepte unes hores diàries en què la porto al centre de dia de la Residència Bellpuig.

Com us ha afectat això?

A la meua dona li va canviar la vida però a mi també. Des d’aleshores se li ha de fer absolutament tot. A casa fins i tot li poso el menjar a la boca i, està clar, de tot això me n’he d’encarregar jo, amb 87 anys i, darrerament, amb problemes de vertigen i lumbago. Tot i així he de “formar” cada dia i tots els dies de l’any. Sort en tinc d’haver adaptat la casa amb un ascensor, una grua i un bany nou, i de la cadira de rodes elèctrica que fem anar tots dos.

Per què ho fas?

Primer que tot perquè és el que ella vol (no li agradaria gens anar a una residència permanentment) i és el que crec que he de fer, mentre pugui.

De quina manera creus que podria millorar la vostra situació?

A mi el que m’agradaria és que els diners que l’administració es gasta pagant una part del centre de dia de la Maria ens els donés a nosaltres i, junt amb les pensions que cobrem, podríem tenir unes hores cada dia una persona a casa que ens cuidés a tots dos; però això l’administració no ho vol fer.

També trobo a faltar un servei de voluntaris com el que tenia la Creu Roja de Bellpuig anys enrere, que anaven a les cases a ajudar els malalts quan els convenia. Com que això ja no existeix, estaria bé que hi hagués un grup de jubilats joves i voluntariosos que donessin aquest servei.

Ets creient?

Sí, tota la vida ho he sigut. De Festa dels Dolors no me n'he perdut mai cap i a missa hi he anat mentre he pogut.

Per tant, tot el que fas creus que serveix per a alguna cosa més que per a complir amb la Maria i amb el teu deure?

Tothom em diu que amb el que faig m'he ben guanyat el cel, però jo no ho faig per això, ho faig perquè em surt del cor (aquí, el Ramon s'emociona).

Què fas durant el dia, a més de cuidar la Maria?

Si em trobo bé i tinc temps, me'n vaig a l'hort. També faig conserva i melmelades, veig la televisió i jugo a la botifarra a casa amb un ordinador.

Canviaries alguna cosa de la teva vida?

Si fos a fer ara potser acceptaria una oferta que vaig tenir de jove per a fer de lampista a Barcelona. Aleshores no ho vaig poder acceptar perquè a casa hi havia els pares i terres, i jo era l'hereu.

T'agrada o et sap greu fer anys?

Ni una cosa ni l'altra. Els anys han de passar. Si hi ha salut està bé fer anys, si no n'hi ha la passes punyetera. La il·lusió de viure no es perd mai si un es troba bé. La vida, segons com, és molt llarga però també és molt curta. A la vida hauríem de tenir sempre la fortalesa, la voluntat i la il·lusió que tenim als 40 o 50 anys, que és quan una persona està ja feta i té tot el coneixement, perquè quan ets jove només tens pardalets al cap, i quan ets vell els pardalets marxen i no et queda res.

En aquestes edats, queda futur? (hi ha alguna aspiració o desig per assolir?)

Sí. En el meu cas, la il·lusió més gran del que em queda de vida seria que pogués veure la independència de Catalunya, fóra l'home més feliç del món!

I aquí s'acaba l'entrevista, felicitant el Ramon Martí Cardona per tot el que està fent, agraint-li les seves paraules i desitjant-li tot el millor.

La cadira de rodes elèctrica també la fa servir el Ramon quan torna de portar la Maria a la residència o la va a buscar.

ESTEVE SERRET SEGURA

Una persona realment solidària no és aquella que practica la solidaritat només durant un moment o període concret, com si fos una moda passatgera. La persona plenament solidària ho és sempre, ho porta a la sang, com se sol dir.

Això no vol dir que per a ser solidari s'hagi d'estar sempre fent coses pels altres altruïstament, però sí que cal tenir sempre una predisposició a ajudar-los, si se'n presenta l'ocasió.

A continuació parlaré d'una persona que ha demostrat durant els darrers 30 anys que és realment solidària, i que gairebé passa desapercebuda, per la qual cosa li vull retre un modest reconeixement que, estic segur, serà compartit per moltes persones més. Em refereixo a l'Esteve Serret Segura, nascut a Sant Martí de Maldà, veí de Bellpuig i, des de fa poc més d'un any, jubilat.

L'Esteve, l'any 1987 va entrar de voluntari a l'Assemblea Local de la Creu Roja de Bellpuig, com a socorrista i xofer d'ambulància, passant a ser director de la Unitat de Voluntaris de Socors i Emergència l'any 1989. Hi va romandre més o menys durant una dotzena d'anys, fins que aquesta entitat va cessar la seva activitat al poble. Durant aquell període, la Creu Roja local donava servei a Bellpuig i rodalia durant els caps de setmana i altres dies festius. L'Esteve, als vespres, també donava assistència domiciliària a malalts, sempre que se li demanava, particularment i de manera desinteressada.

L'any 1992, va començar a col·laborar amb el Pas del Calvari i la Junta de la Congregació dels Dolors, essent president d'aquesta entitat del 2005 fins al 2013. Actualment ja no hi pertany, tot i que els ajuda sempre que li demanen.

El 2009 va entrar al Consell de Pastoral de la Parròquia de Bellpuig, i encara hi és. Des de fa més d'un any pertany a la Junta de l'associació de jubilats La Joia d'Envellir. Amb el seu cotxe trasllada periòdicament les voluntàries que van al centre de discapacitats Santa Anna del Castell del Remei.

Fa un parell d'anys que és voluntari de Càritas Parroquial, formant part de la Junta. En aquesta entitat coordina el Rebost Solidari i l'equip de voluntaris que atenen a les persones que demanen aliments. Hi dedica cada setmana força temps, rebent i endreçant les capses i els paquets que arriben del Banc dels Aliments de Lleida, de les campanyes de recollida d'aliments i de les famílies col·laboradores del poble. N'és el responsable i és qui omple les prestatgeries transportant els productes dels dos magatzems que disposa Càritas al magatzem on s'ubica la seu del Rebost, preparant els lots de les famílies i les persones que se'n beneficiaran. I també tragina roba del Punt Sant Jordi a la botiga "oulet" de Pau Casals. Ell, sempre està disponible.

A part de la seva labor de voluntari, sé que fa altres coses també molt lloables i que encara passen més desapercebudes, com ara la d'anar cada setmana a donar menjar (pa sec) als peixets de la bassa petita del Parc del Convent, etc.

Fa uns dies ens vam trobar amb l'Esteve i li vaig preguntar: "què és el que et motiva a fer tot el que fas?". Ell em va respondre el següent: "ho faig perquè sempre m'ha agradat ajudar a la gent i em sento molt a gust fent-ho, i m'ajuda a distraure'm, ara que estic jubilat" (encara que em consta que quan no n'estava de jubilat ho feia igual). També em va comentar que al Rebost Solidari necessitarien més voluntaris/es, (algú s'hi vol apuntar?).

Cal dir que a Bellpuig, per sort, hi ha unes quantes i uns quants "esteves" més que mereixerien també ser reconeguts per la seva trajectòria solidària, sigui en entitats religioses, polítiques, esportives, culturals o a títol personal. A totes i tots ells, la meua més sincera felicitació!

Coneixedor de la gran relació que hi ha entre l'Esteve i el Rector de la Parròquia de Bellpuig, Alfons Busto, li he demanat a aquest que col·laborés en aquest escrit amb les seves opinions envers l'Esteve.

"I jo, (sóc l'Alfons) no afegiré pas gaires coses més perquè estic d'acord amb això que dius.

Per a mi, l'Esteve, el sempre disponible Esteve, amb la seva rialla i bonhomia, conjuntament amb la seva filla Núria, l'Antoni, l'Helena, en Daniel,... formen un d'aquells equips de persones en les que Déu es fa visible i sents que et fa costat. Treballar amb ells és un plaer. T'ensenyen, t'aconsellen, et donen exemple de disponibilitat i servei,... de bona gent.

Sí, Enric. L'Esteve és una persona solidària de cor misericordiós. Un amic d'aquells dels quals en reps més que no pas en dones. I no em canso de donar gràcies a Déu per haver enriquit la Parròquia de Bellpuig amb gent com ell. A fi de comptes tots som "aprenents" de cristià que cada dia ens toca maldar amb els nostres defectes i potenciar les qualitats amb les que Déu Pare ens ha beneït.

M'afegeixo al petit reconeixement que fas a l'Esteve, Enric. I agraeixo que ens en parlis des de la revista El Pregoner d'Urgell. Moltes gràcies!"

DANIEL DAN

Entrevista realitzada el 30 de novembre de 2016, en castellà, al Sr. Daniel Dan, de nacionalitat romanesa i amb 48 anys, que va arribar a Catalunya fa 15 anys, vivint els 2 primers entre Bell-lloc i Mollerussa, i els 13 últims a Bellpuig. Viu amb la seva esposa i té 4 fills, alguns ja emancipats.

Daniel, com es vivia a Romania abans que emigressis l'any 2001?

Després de la revolució que va treure a Nicolae Ceausescu del govern, l'any 1989, es va anar privatitzant tot, es va guanyar en llibertats civils però va desaparèixer la cobertura governamental de les necessitats bàsiques per a tota la població. Tots els productes es van encarir però els sous van pujar molt poc, per la qual cosa es vivia molt malament i es va produir una gran emigració.

Com es viu ara allí?

Vaig estar-hi l'estiu passat. El país l'he vist una mica pitjor que abans de venir. Amb Ceausescu no podies dir res i no podies comprar perquè no tenies diners. Ara pots dir el que vulguis, les tendes estan molt plenes... però tot és molt car. Per exemple, la gasolina està més cara que aquí i, en canvi, els sous són d'uns 300 euros al mes. A més, la gent està molt negativa, parla malament dels polítics, dels metges, de la policia, parla malament de tot. No hi ha cap il·lusió ni esperança.

Què feies allí abans de venir a Catalunya?

Treballava en una empresa privatitzada que després va tancar. Amb la indemnització que em van donar em vaig comprar un taxi, i això és el que feia abans de venir a Espanya, de taxista.

Tens estudis?

Vaig fer el batxillerat i 2 anys de formació professional en metal·lúrgia.

Per què vas emigrar?

Ho vaig fer perquè a Romania no veia cap futur per als meus 4 fills, per molt que treballés. Jo no sabia què m'esperava a l'estranger però, com tinc molta fe en Déu, confiava que ens podia anar millor.

Per què vas escollir Catalunya?

No coneixia Catalunya, ni Espanya, però tenia un amic a Mollerussa que em va buscar feina i em va preparar el terreny abans de venir.

Quant temps va trigar la teva família a reunir-se amb tu?

Primer va venir la meva esposa de visita i després tota la família per quedar-s'hi, més o menys al cap d'un any i mig.

Havies pensat en altres destinacions abans?

Sí. Uns anys abans havia pensat anar a Àustria, perquè allí també tenia un amic. Però els meus germans més grans estaven a l'estranger i el meu pare es trobava paralític, necessitant molta ajuda, per la qual cosa no ho vaig dur a terme. Després, un altre germà més petit ja va tenir edat per cuidar els nostres pares i va ser quan vaig prendre la decisió de venir a Espanya. Actualment aquest germà viu a Mollerussa.

Per què creus que tanta gent de Romania tria Espanya per emigrar?

Més que res vas on tens familiars o amics. A més, també a Alemanya, Àustria, Itàlia i França hi ha molts emigrants romanesos, poca gent s'ha quedat a Romania.

En venir, vas tenir dificultats amb l'idioma?

Jo, quan vaig venir, solament sabia que venia a Espanya, però no sabia res de Catalunya. Fins que vaig arribar aquí no em vaig assabentar que es parlava un altre idioma, el català. El meu amic no m'ho va dir. L'idioma és un gran problema fins que l'aprens. Però aquí, quan aprens un idioma, si dius alguna cosa malament ningú se'n riu, s'és molt tolerant en aquest aspecte. En canvi, a Romania, quan algú parla malament el romanès de seguida se'n riuen i se'n burlen.

De què has treballat aquí?

Vaig començar com a peó de la construcció. Amb aquest treball tan físic ho vaig passar malament, ja que no havia treballat mai així. A Romania, a la fàbrica era controlador de qualitat i, després, taxista autònom. Actualment treballa en una fàbrica de cables elèctrics de Bellpuig, on manejo màquines i estic molt bé.

Què tal se't va acollir aquí?

Et seré molt sincer. He escoltat a molts immigrants que m'han dit que aquí ho han passat malament, però jo he trobat sempre gent bona i que m'ha ajudat. No puc dir res de dolent, ni de Bell-lloc, ni de Mollerussa, ni de Bellpuig.

A Bell-lloc tenia molta relació amb els veïns: sortíem cada dia al carrer per parlar, al vespre, cosa que també feia a Romania. També ens van facilitar mantes, plats, etc. A més, en la part de Bell-lloc on vivíem hi havia pocs nens i els nostres, com que eren quatre, atreïen cap allí a altres nens del poble, donant-li vida a la zona.

Tot i això, què caldria fer per millorar l'acolliment dels immigrants?

L'única cosa que recomanaria és que es procurés donar-los una oportunitat laboral, d'integració, etc. Quan arriba algú, lloga un pis i ningú el coneix, es triga molt temps a establir una relació amb els veïns, almenys per arribar a conèixer-lo bé. Caldria intentar conèixer als estrangers per veure quines possibilitats tenen, fins on poden arribar, etc.

En la legislatura municipal anterior era membre de la Taula de la Immigració (ara ja no existeix) i també vaig col·laborar amb un partit local. Tot això ho vaig fer pel meu desig de crear en l'àmbit municipal una oficina de suport a l'immigrant, atesa per voluntaris immigrants i que obrís unes hores cada setmana, per informar els immigrants de qualsevol país en qüestions com: demanar la targeta sanitària, escolaritzar als nens, conèixer quins cursos d'idiomes hi ha a la població, etc., tinguessin o no papers. També hauria d'existir una borsa de treball amb ofertes per a la recollida de fruita, netejar cases, etc.

En quant a la teva esposa, quins problemes va haver d'afrontar ella en arribar aquí?

El seu problema més gran i perllongat va ser l'idioma, ja que com que no va trobar feina durant molt temps, no tenia ocasió de relacionar-se amb els d'aquí i aprendre l'idioma. Avui té ambdues coses resoltes.

I els teus fills, quins problemes van tenir?

Els fills van arribar a Espanya amb 13 anys la gran i 5 la petita, i es van adaptar molt bé. La seva única dificultat va ser quan vam canviar de Bell-lloc a Mollerussa i després a Bellpuig, pels amics. Ells estan també molt contents d'estar aquí.

Quins aspectes de la cultura del teu país trobes més a faltar?

Hi ha una cosa molt bonica que feia allà per Nadal i és que els feligresos de l'església cristiana recorriem els carrers i algunes cases, mentre nevava, cantant cançons. Se sortia a transmetre el missatge de Nadal. Em recordo molt d'això. Els romanesos que no són de la nostra religió també fan alguna cosa semblant, vestits amb pells d'ovelles, etc.

Els immigrants romanesos ho hem provat de fer aquí però no resulta el mateix, no hi ha neu, no hi ha tradició...

Quins aspectes de la cultura de Catalunya et van sorprendre més?

M'ha sorprès la festa dels Reis, ja que és una celebració molt més propera a la Bíblia que el Pare Noel. Per això m'ha agradat molt. A Romania se celebra el Pare Noel però no els Reis. També m'ha sorprès la processó dels Dolors de Bellpuig.

Quines diferències són més ostensibles entre Romania i Catalunya?

Hi ha moltes i molt importants diferències.

Per exemple, aquí, si vaig a l'Ajuntament m'atendran com a un altre qualsevol, tan aviat com puguin i sense pagar res. A Romania, per aconseguir un paper o una signatura de l'Ajuntament, sempre cal donar uns quants diners de sotamà, sinó t'ho resoldran al cap de molt temps i de mala gana.

Si vas al metge, igual. La meva mare va viure un temps amb nosaltres aquí estant malalta de càncer. Doncs tant a Bellpuig com a l'hospital de Lleida la van tractar tan bé com a qualsevol altra persona més important o rica. Fins i tot el Cap d'Oncologia va venir a veure-la, li va besar la mà i es va interessar per ella. A l'hospital, cada dia li canviaven els llençols.

A Romania, perquè et canviïn el llit una vegada a la setmana cal pagar; per posar-te una injecció cal pagar o donar-li alguna cosa a la infermera; per entrar a l'hospital cal donar-li una propina al porter, etc. Amb la policia passa igual.

Quan aquí em para la policia estic content perquè sé que hi és per a protegir-me, està al meu favor. A Romania, si et para la policia és per a treure't alguna cosa. La corrupció es troba a tot arreu.

A Romania, li ha servit d'alguna cosa la Unió Europea, encara que hagi estat un dels últims països a entrar-hi?
El que li ha succeït a Romania és que, quan li tocava a la Unió Europea ajudar-la, ha arribat la crisi i s'han quedat les ajudes mig suspeses.

Hi ha tan consumisme com aquí?

A Romania hi ha un 15% de la població que té bastants o molts diners. Però també hi ha una gran part de la població que no té res a la nevera per menjar però té un televisor últim model, perquè si ve algú de visita el vegi.

A part de treballar, quines altres coses fas aquí?

Vaig a l'Església Evangèlica de Mollerussa, on ajudo al pastor en les celebracions.

Tocava la trompeta a la Banda Municipal de Bellpuig, però ho he hagut de deixar per incompatibilitat horària quan faig torn de tarda.

Sóc voluntari de Càritas Bellpuig, on m'encarrego de recollir gairebé tots els dies, amb la meva furgoneta, els aliments donats pels comerços Plus Fresc i Consum. També la meva dona ajuda tots els dijous a la tenda de Càritas.

Un grup d'amics de diversos pobles fem, setmanalment i a la meva casa, unes reunions on parlem de diferents coses, compartim problemes, ens ajudem, etc. i també comentem una mica la Bíblia. Aquestes reunions estan obertes a tot aquell que hi vulgui venir.

També faig d'avi.

Amb 48 anys i la teva trajectòria, què més n'esperes de la vida?

Els meus pares em van ensenyar que per on passes has de deixar sempre alguna cosa bona, perquè pot ser que no recullis tu mateix el seu fruit però segur que ho recolliran els teus fills o els teus néts. Sempre cal sembrar coses bones, perquè algú, algun dia, les recollirà. Per tant, això és el que espero, poder "sembrar".

També espero veure els meus fills casats i poder cuidar i ensenyar als meus néts.

I, posat a somiar, si tingués diners faria un gimnàs per a la gent que no té diners i està molt grossa, i no vol anar a un gimnàs per vergonya. També faria una cafeteria al costat del gimnàs amb sucres i altres refrescs o aliments naturals, on no es vengués alcohol. No ho faria per guanyar diners sinó per ajudar a aquesta gent.

I aquí acaba l'entrevista a un romanès, Daniel Dan, que amb les seves paraules ens ha demostrat que la plena integració dels immigrants no solament és desitjable sinó també possible.

Moltes gràcies, Daniel.

De res. Que Déu beneeixi a Romania i també a Catalunya.

